

**IETEKMES UZ VIDI
NOVĒRTĒJUMS
ATPŪTAS UN SPORTA PARKA
„ZIBENI” IERĪKOŠANAI**

GALA REDAKCIJA

CARNIKAVAS NOVADA DOME

2017. gads

ANOTĀCIJA

Šis dokuments ir izstrādāts Paredzētās darbības – sporta un atpūtas parka „Zibeņi” izveidošanas ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras ietvaros. Ietekmes uz vidi novērtējums tika atzīts par nepieciešamu, Vides pārraudzības valsts birojam veicot Paredzētās darbības sākotnējo izvērtējumu un sniedzot par to atzinumu (2013. gada 3.decembris, Nr. 523) par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu, jo teritorijā un tās tiešā tuvumā ir konstatētas pietiekami nozīmīgas dabas vērtības, kuras varētu skart Paredzētā darbība.

Ietekmes uz vidi novērtējumu izstrādāja saskaņā ar līgumu, kas tika noslēgts starp Pasūtītāju – Carnikavas novada domi un Izpildītāju – SIA „Ķemers Business and Law Company”. Dokuments sastāv no Ietekmes uz vidi novērtējuma pamatteksta un pielikumiem – ekspertu atzinumiem un sabiedriskās apspriešanas materiāliem.

Izstrādi saskaņā ar Pasūtītāja doto darba uzdevumu, veica:

Jānis Kauliņš, ģeogrāfijas zinātņu doktors, ķīmijas zinātņu maģistrs, izstrādes metodiskais vadītājs, šī dokumenta teksta (izņemot no citiem avotiem citētos tekstus) autors;

Inga Straupe, bioloģijas eksperte (sert.Nr. 022, derīgs līdz 14.07.2018.), mežzinātņu doktore, lauksaimniecības zinātņu maģistre, autore atzinumam par īpaši aizsargājamiem biotopiem un sugām Paredzētās darbības teritorijā un iespējamām ietekmēm uz tiem Paredzētās darbības īstenošanas rezultātā;

Līga Lieplapa, hidroloģijas un hidroģeoloģijas eksperte, inženierzinātņu doktore, autore atzinumam par teritorijas hidroloģiju un tās iespējamām izmaiņām Paredzētās darbības īstenošanas rezultātā;

Rolands Lebuss, ornitoloģijas eksperts (sert.Nr. 005, derīgs līdz 2018.05.13.) bioloģijas zinātņu bakalaurs, autors atzinumam par Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz ūpja mikroliegumu;

Elīna Gusāre, projekta koordinatore, vides pārvaldības maģistrantūras studente.

SATURA RĀDĪTĀJS

SAĪSINĀJUMI UN TERMINU SKAIDROJUMI.....	4
IEVADS.....	5
1. VIDES AIZSARDZĪBAS NORMATĪVO AKTU PRASĪBU ANALĪZE.....	7
1.1. Likumi.....	7
1.2. Citi normatīvie akti.....	8
2. PĀRVALDĪBAS UN PLĀNOŠANAS IETVARA ANALĪZE.....	11
2.1. Augstāk stāvošie teritorijas attīstības plānošanas dokumenti.....	11
2.2. Carnikavas novada teritorijas attīstības plānošanas dokumenti.....	14
2.3. Vides pārvaldības organizācija Carnikavas novadā.....	17
3. PAREDZĒTĀS DARBĪBAS TERITORIJAS UN TAI PIEGUĻOŠO TERITORIJU VIDES SITUĀCIJAS APRAKSTS.....	18
3.1. Paredzētās darbības vietu un tām pieguļošo teritoriju apraksts.....	18
3.2. Paredzētās darbības apraksts.....	27
4. PAREDZĒTĀS DARBĪBAS IETEKMES UZ VIDI NOVĒRTĒJUMS.....	32
4.1. Bioloģiskā daudzveidība.....	32
4.2. Teritorijas hidroloģija.....	33
4.3. Citi novērtējuma aspekti.....	34
4.4. Paredzētās darbības ieguvuma nozīmīguma izvērtējums.....	35
4.5. Kopsavilkums par paredzētās darbības ietekmēm uz vidi un to novērtējuma slēdziens.....	36
4.6. Pasākumi paredzētās darbības negatīvās ietekmes mazināšanai. Vides monitorings ietekmētajā teritorijā.....	36
4.7. Analogu pieredzes īss izvērtējums.....	37
IZMANTOTĀ LITERATŪRA.....	40
PIELIKUMI.....	41
I. Ekspertu atzinumi.....	41
II. Sabiedrības līdzdalība.....	42

SAĪSINĀJUMI UN TERMINU SKAIDROJUMI

Saīsinājumi

ĢIS – ģeogrāfiskās informācijas sistēma

IVN – ietekmes uz vidi novērtējums

MK – Ministru kabinets

LIZ – lauksaimniecībā izmantojamā zeme

NAI – notekūdeņu attīrīšanas iekārta

PET – polietilēntereftalāts (dzērienu pudeļu materiāls)

SIA – sabiedrība ar ierobežotu atbildību.

VARAM – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

Netiek skaidroti debess pušu un fizikālo lielumu mērvienību saīsinājumi.

Terminu skaidrojumi

Sākotnējais izvērtējums: procedūra, kas likumā „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” noteiktajā kārtībā veicama paredzētajai darbībai, kurai var būt būtiska ietekme uz vidi, lai izvērtētu šīs darbības īstenošanas iespējamās nelabvēlīgās ietekmes būtiskumu un lemtu par ietekmes novērtējuma piemērošanu.

Ietekmes uz vidi novērtējums: procedūra, kas veicama likumā „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” noteiktajā kārtībā, lai novērtētu paredzētās darbības vai plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un izstrādātu priekšlikumus nelabvēlīgas ietekmes novēršanai vai samazināšanai vai aizliegtu paredzētās darbības uzsākšanu normatīvajos aktos noteikto prasību pārkāpumu gadījumos.

Mikroliegums: likumā noteiktā kārtībā izveidota teritorija ar noteiktiem izmantošanas ierobežojumiem, kas izveidota atsevišķas īpaši aizsargājamas dzīvnieku, putnu, kukaiņu, augu sugas dzīvotnes (atradnes) vai nozīmīga biotopa aizsargāšanai pret cilvēka saimnieciskās un citas darbības radītiem traucējumiem. Mikroliegumam var būt **buferzona**, kurā šīs atradnes, dzīvotnes vai biotopa nav, bet kas kalpo, lai mazinātu ārējo ietekmi uz teritoriju, kurā konstatētas dabas konkrētās vērtības.

Paredzētā darbība, šeit: projekta īstenošana un būvniecība, kā arī citas darbības, kuru veikšana vai galarezultāts var būtiski ietekmēt vidi. Konkrētajā gadījumā tā ir sporta un atpūtas parka izveidošana un darbība.

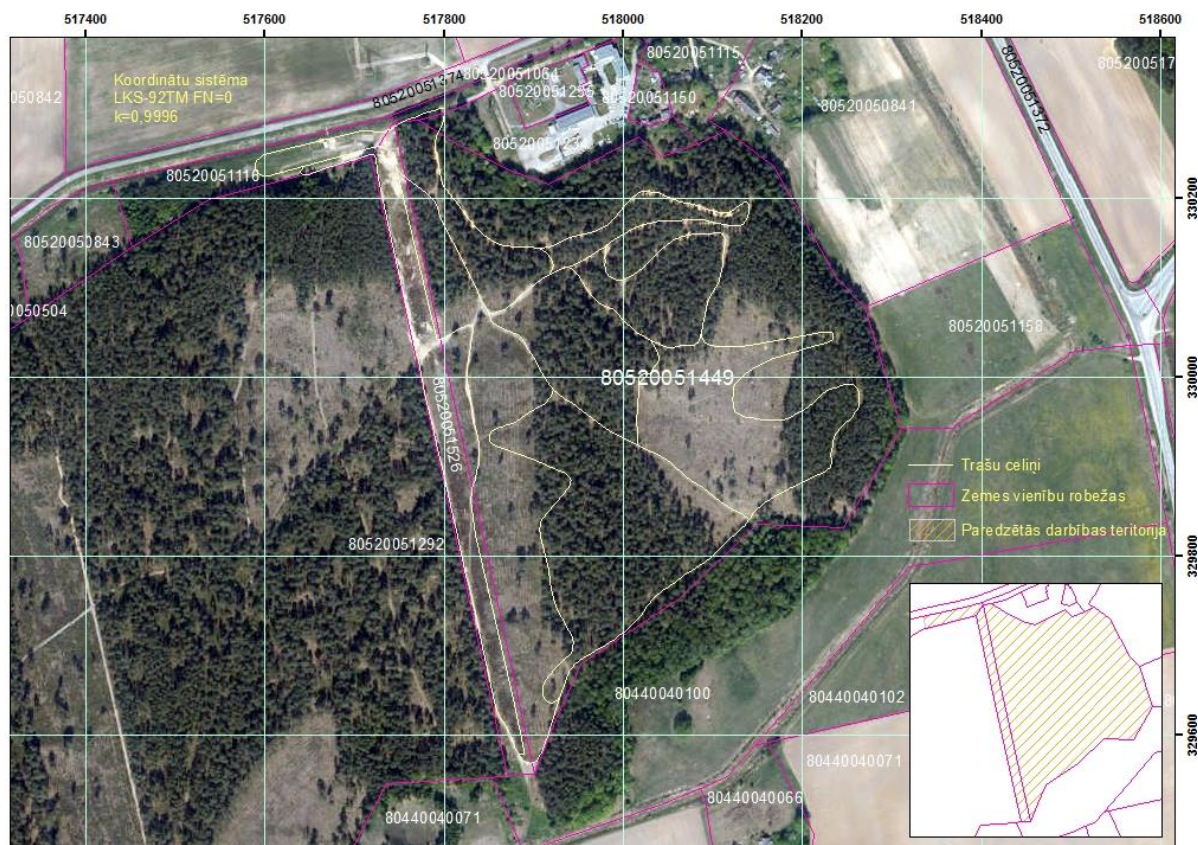
IEVADS

Ietekmes uz vidi novērtējums tiek veikts paredzētai darbībai – sporta un atpūtas parka izbūvei meža nogabalā Carnikavas novadā pašreizējā Valsts meža teritorijā blakus nekustamajam īpašumam „Zibeņi” paredzēts izveidot celiņu un taku tīklu aktīvās atpūtas un sporta vajadzībām (turpmāk arī „Parks”).

Paredzētās darbības vieta ir īpašuma „Valsts mežs 8052” (kadastra apzīmējuma Nr.8052 005 1449) 250. kvartāla 1. – 10. nogabalā; darbības ierosinātais ir Carnikavas novada dome. Vides pārraudzības valsts biroja 03.12.2014. lēmums Nr. 523 paredz paredzētajai darbībai piemērot ietekmes uz vidi procedūras piemērošanu, balstoties uz apstākļiem, ka:

- būvniecības darbības un sekojošā apmeklētāju skaita palielināšanās varētu iespaidot ūpju ligzdošanas vietu blakus esošajā mikroliegumā, kas izveidots ar mērķi aizsargāt tieši šo ligzdošanas vietu,
- var tikt nelabvēlīgi ietekmēts aizsargājams biotops „mežainas piejūras kāpas”,
- var tikt apdraudētas aizsargājamas augu un kukaiņu sugas.

Šobrīd Parka būvprojekts nav izstrādāts, taču ir ieskicētas vietas, kurās izbūvējamas trases (1.attēls). Tās ir ar cietu segumu klātu celiņu veidā, ar iekārtotu apgaismojumu, apskaņošanas un ūdens apgādes sistēmu (mākslīgā sniega ražošanai), ziemā izmantojamas distanču slēpošanai, bet vasarā – riteņbraukšanai. Paredzēti 6 dažādas konfigurācijas celiņi; konfigurācijas daļēji pārklājas. Plānotais celiņu platums ir 4 un 3 m ar 1 m nomales joslu katrā pusē vietās, kur iespējama zemesdzes mehāniskā erozija. Celiņu kopgarums ir 5,51 km, no tiem 0,48 km ir palīgceliņi servisa vajadzībām un pāriešanai no vienas trases uz otru.

1.att. Paredzētās darbības teritorija

Celiņu izvietojums paredzēts galvenokārt pa jau esošu taku un trašu vietām; tas nodrošinās minimālu atmežošanas vajadzību un ietekmi uz zemsedzi, resp., uz biotopu, kura teritorijā Parka izbūve ir paredzēta. Teritorijas kopējo, tai skaitā ainavisko stāvokli trašu esamība tajā būtiski neietekmēs. Ūpja ligzdošanas vieta var tikt ietekmēta galvenokārt ar būvniecību un publiskos pasākumus pavadošajām skaņām, tāpēc būvniecības un šādu pasākumu rīkošanas laiki nedrīkst sakrist ar ligzdošanas periodu. Potenciālo apdraudējumu aizsargājamām sugām (gada staipekņi, priežu sveķotājkoksngrauzis) var mazināt, informējot pasākumu dalībniekus un organizējot uzraudzību lielāku pasākumu laikā.

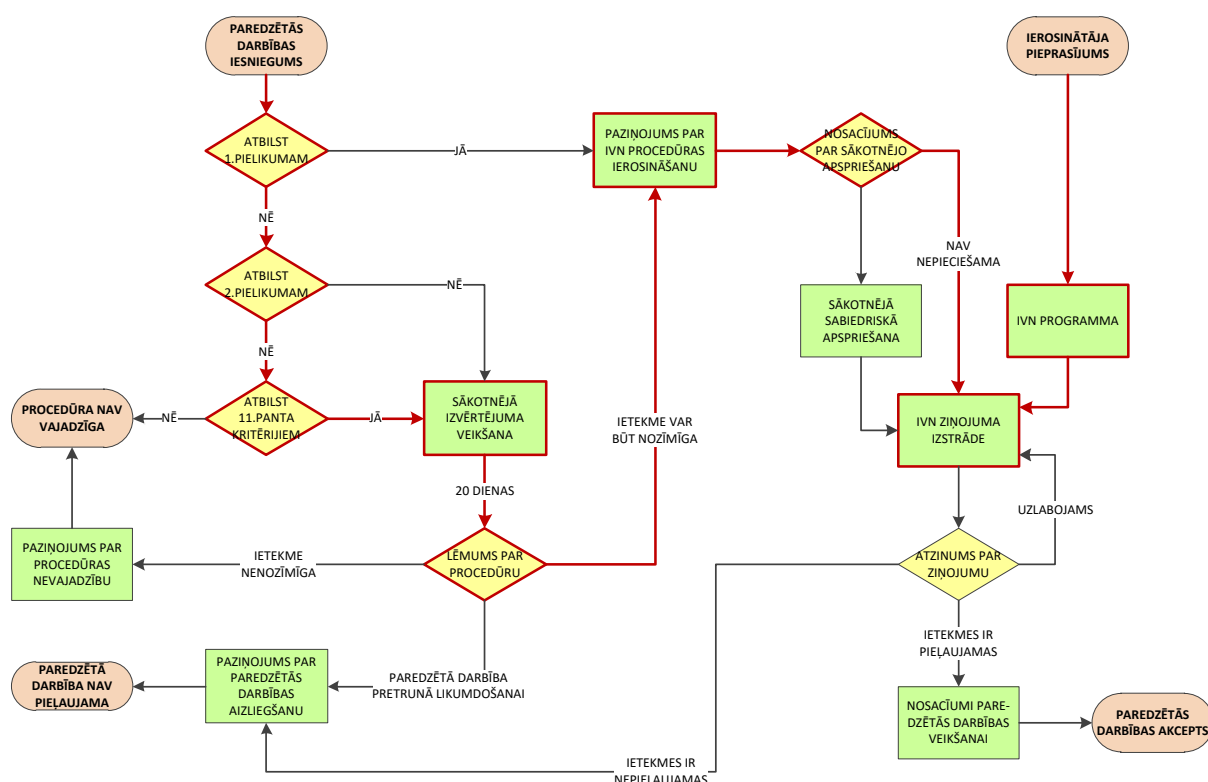
Parka izveidošanas un ekspluatācijas process turpmāk tekstā tiek apzīmēts kā „Paredzētā darbība” likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 1. panta trešā apakšpunkta izpratnē.

1. VIDES AIZSARDZĪBAS NORMATĪVO AKTU PRASĪBU ANALĪZE

1.1. LIKUMI

1.1.1. Likums „Par ietekmes uz vidi novērtējumu”

Likums nosaka, kādām paredzētajām darbībām ir nepieciešams veikt ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru (arī stratēģisko IVN, kas attiecas uz plānošanas dokumentu darbības novērtēšanu) un šīs procedūras veikšanas kārtības pamata elementus (2.attēls). Attēlā ir redzama arī Paredzētās darbības – „Zibeņu” sporta un atpūtas parka izveidošanas pieteikuma virzības ceļš līdz IVN ziņojuma izstrādei.

2.att. Paredzētās darbības pieteikšanas un ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras galvenie elementi, paredzēto darbību piesakot pašvaldībai.

Ar sarkaniem ietvariem un līnijām apzīmēta procedūras gaita Parka izveidošanas pieteikumam

Likuma 3. panta pirmais apakšpunkts norāda, ka ietekmes novērtējums izdarāms pēc iespējas agrākā paredzētās darbības plānošanas, projektēšanas un lēmumu pieņemšanas stadijā. Tas ir nepieciešams, lai pēc iespējas tiktu ietaupīti līdzekļi priekšizpētes, projektēšanas u.c. darbos, sagatavojot tikai to informāciju, kas nepieciešama ietekmju identificēšanai un novērtēšanai.

Veicot sākotnējo izvērtēšanu, kompetentā institūcija – Valsts vides dienests – konstatēja Paredzētās darbības atbilstību likuma 11. panta otrā prim punkta **b** apakšpunktā paredzēto kritēriju – ietekmi uz īpaši aizsargājamām sugām, to dzīvotnēm un īpaši aizsargājamiem biotopiem, kā dēļ tika pieņemts lēmums par IVN procedūras nepieciešamību. Atzinumā tika norādīts, ka sākotnējās sabiedriskās apspriešanas posms nav nepieciešams, jo projekta ideja sabiedrībā jau ir izdiskutēta un akceptēta.

IVN ziņojuma izstrādes kārtība notiek saskaņā ar MK noteikumiem, kas sīkāk aprakstīti 1.2.1. nodaļā. Valsts Vides dienests, izvērtējot saņemto ziņojumu, lemj par paredzētās darbības akceptu, t.i., ka Paredzētā darbība, ievērojot virkni nosacījumu ir pieļaujama vai arī nav pieļaujama, vai arī ziņojums ir uzlabojams un papildināms.

1.1.2. Likums „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”

Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju šī likuma izpratnē novada teritorijā nav. Tomēr ir nepieciešams uzsvērt, ka novadā ir NATURA2000 teritorija– dabas parks „Piejūra”, kas aizņem aptuveni 30% no novada teritorijas. Šis apstākļi ievērojami ierobežo iespējas novada teritorijā izvietot rekreācijas objektus, kuru izveidošana un ekspluatācija ir saistīta ar slodzēm uz dabas objektiem.

1.1.3. Sugu un biotopu aizsardzības likums

Likums regulē sugu un biotopu aizsardzību, nosakot kritērijus, pie kādiem suga vai biotops ir aizsargājami, kā arī paredzot kārtību aizsargājamo sugu un biotopu sarakstu izveidei (4. panta pirmais, otrais, septītais un devītais apakšpunkts) un pašiem aizsardzības pasākumiem; Paredzētās darbības kontekstā būtiska ir iespēja izveidot mikroliegumus (4. panta ceturtais apakšpunkts). Saskaņā ar šī likuma 6. panta otro punktu, par mikroliegumu izveidošanu meža zemēs atbild Valsts Mežu dienests.

1.2. CITI NORMATĪVIE AKTI

1.2.1. Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumi Nr.18 „Kārtība, kādā novērtējama paredzētās darbības ietekme uz vidi un akceptē paredzēto darbību”

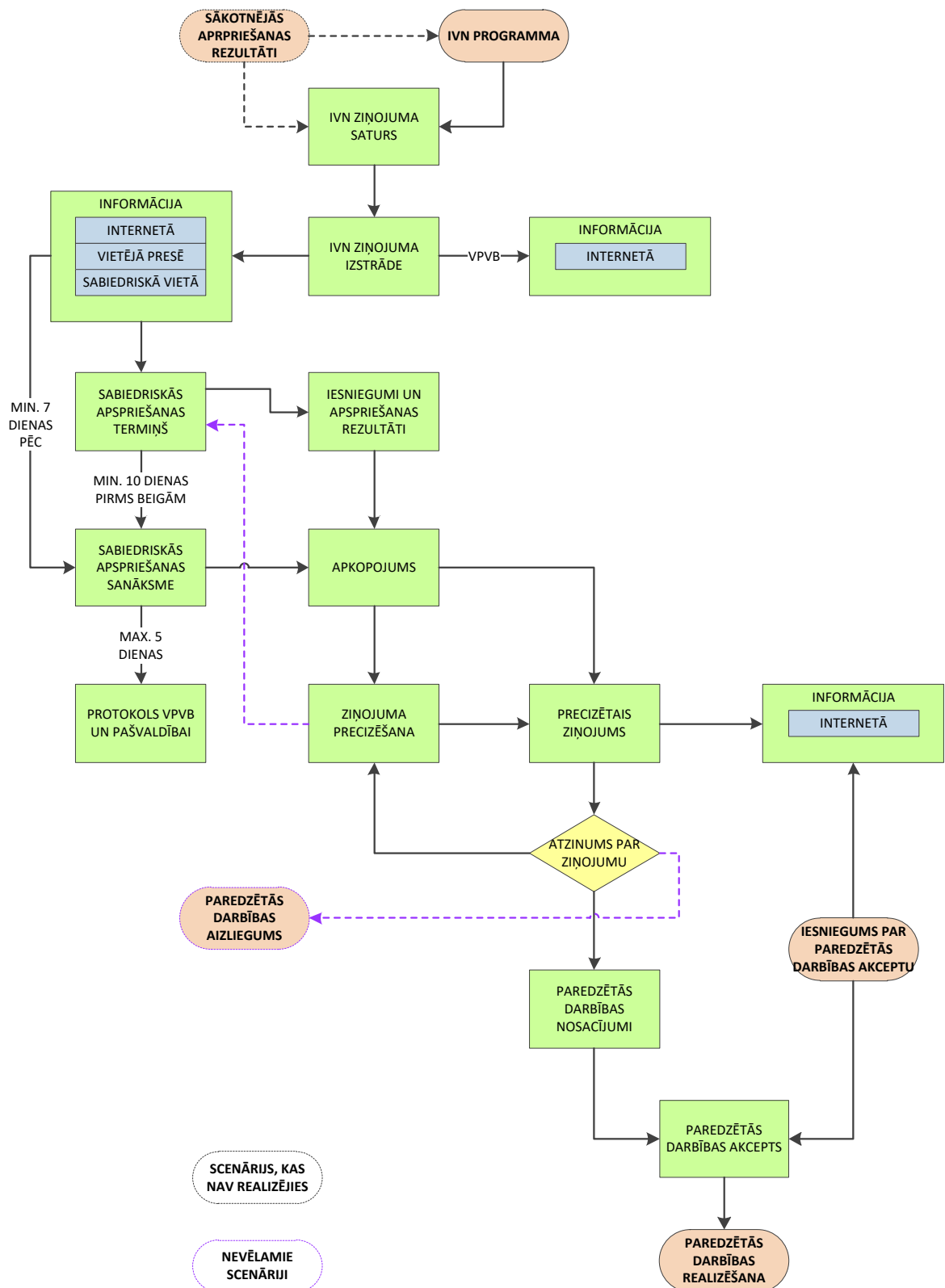
Šie noteikumi ir nomainījuši Ministru kabineta 2011. gada 25. janvāra noteikumus Nr.83 „Kārtība, kādā novērtējama paredzētās darbības ietekme uz vidi”, kas bija minēti darba uzdevumā IVN procedūras veikšanai.

Noteikumi nosaka IVN ziņojuma saturu, sabiedrības informēšanas un sabiedriskās apspriešanas kārtību, kā arī ziņojuma izskatīšanas kārtību paredzētās darbības akcepta saņemšanas kārtību. IVN ziņojuma izstrādes procedūra vispārējās līnijās un gadījumam, kad paredzētās darbības pieteicējs ir pašvaldība, parādīta 3.attēlā. Sabiedrības iesaistes, tai skaitā sabiedriskās apspriešanas norises detaļas reglamentē Ministru kabineta 2009. gada 25. augusta noteikumi Nr.970 „Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesā”, kas ir vispārīga rakstura noteikumi (attiecas uz visu veidu plānošanas dokumentu izstrādi) un tāpēc šeit sīkāk netiek apskatīti.

1.2.2. Ministru kabineta 2012. gada 18. decembra noteikumi Nr.940 „Par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu”

Paredzētās darbības teritorija robežojas ar buferzonu mikroliegumam, kas noteikta ap ūpja (*Bubo bubo*) ligzdošanas vietu. Mikrolieguma platība ir 32,06 ha; tam ir noteikta 18,3 ha liela buferzona (saskaņā ar noteikumu 10.3.punktu, mikroliegums kopā ar buferzonu ūpja ligzdošanas vietai var būt platībā līdz 100 ha). Noteikumu 40.1. punkts aizliedz visu veidu cirtes, kokmateriālu pievešana un augsnes mehanizēta sagatavošu buferzonā ap ūpja liegumu periodā no 1. marta līdz 31. jūlijam. Noteikumi nekādā veidā nereglamentē darbības, kas tiek

veiktas ārpus mikrolieguma buferzonas, tai skaitā tai pieguļošajās teritorijās, taču ir ekspertu ieteikumi attiecībā uz to (Kalvāns, 2014; Lebus, 2015).

3.att. IVN ziņojuma izstrādes procedūras vienkāršota shēma

Shēmā nav detalizēti norādīta informēšanas kārtība un prasības dokumentiem

1.2.3. Ministru kabineta 2006. gada 21. februāra noteikumi Nr.153 Noteikumi par Latvijā sastopamo Eiropas Savienības prioritāro sugu un biotopu sarakstu

Sugu un biotopu aizsardzības likums definē prioritāro nozīmību ES teritorijā kā sugas vai biotopa retumu un/vai reālu vai potenciālu apdraudētību, biotopam – arī spēju izcili raksturot noteiktu biogeogrāfisko reģionu. Paredzētās darbības teritorijā un tās apkārtnē nav sugu un biotopu, kas minēti šajos noteikumos kā Eiropas Savienībā prioritāri nozīmīgi.

1.2.4. Ministru kabineta 2000. gada 5. decembra noteikumi Nr.421 „Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu”

Paredzētā darbība tiek plānota teritorijā, kuru aizņem biotops „Mežainas piejūras kāpas”. Saskaņā ar noteikumu 1.8.punktu, šis biotops tiek pieskaitīts pie īpaši aizsargājamiem.

1.2.5. Ministru kabineta 2000. gada 14. novembra noteikumi Nr. 396 „Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu”.

Saskaņā ar eksperta atzinumu (*Grolle, 2014*) teritorijā ir konstatēta viena augu suga, kas ir ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstā – gada staipekņis (*Lycopodium annotinum L.*), minēta noteikumu 2.pielikuma 4.5. punktā. Apsekošanas laikā ir konstatētas arī īpaši aizsargājamas kukaiņu sugas – priežu sveķotājkoksngrauža (*Nothorina punctata*) darbības pēdas; paši īpatņi nav konstatēti. Noteikumu 1.pielikuma 5.99.punkts nosaka šo sugu par īpaši aizsargājamu. 2015. gada apsekojumā (*Straupe, 2015*) *Lycopodium annotinum L.* nav konstatēts, kaut gan augšanas apstākļi tam ir piemēroti.

2. PĀRVALDĪBAS UN PLĀNOŠANAS IETVARA ANALĪZE

2.1. AUGSTĀK STĀVOŠIE TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTI

2.1.1. Stratēģija „Latvija-2030”

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam ir apstiprināta ar Saeimas lēmumu 2010. gadā kā valsts augstākais ilgtermiņa plānošanas dokuments. Dokumentu izstrādāja VARAM izveidota darba grupa R.Ķīļa vadībā. Sporta un rekreācijas jautājumi dokumentā atsevišķi nav minēti, taču norādes par telpas izmantošanu šīm vajadzībām atrodamas 5.sadaļā „Daba kā nākotnes kapitāls” un 6.sadaļas „Telpiskās attīstības perspektīvas” apakšsadaļās „Pilsētas un lauku mijiedarbība”, „Lauku attīstības telpa” un „Rīgas metropoles areāls”.

Pie dabas aktīvu kapitalizēšanas virzieniem minēta rekreācijas pakalpojumu sniegšanas paplašināšana kā potenciāla „zaļās ekonomikas” sastāvdaļa.

Carnikavas novads atrodas vienlaikus trijās nacionālo interešu telpās: Rīgas metropoles areālā, lauku attīstības telpā un Baltijas jūras piekrastē. Novadam nav raksturīga lielai Latvijas teritorijas daļai aktuālā apdzīvotības samazināšanās problēma, taču, ievērojot novada īpašo vietu, sporta un rekreācijas infrastruktūras attīstība tajā ir nozīmīga un veicināma kā pilsētas un lauku sadarbības instruments.

2.1.2. Nacionālais attīstības plāns 2014.-2020. gadam

Nacionālais attīstības plāns 2014.-2020. gadam ir valsts galvenais vidēja termiņa plānošanas dokuments, kas apstiprināts ar 2012. gada 20. decembra Saeimas lēmumu. Dokumentu izstrādāja Pārresoru Koordinācijas Centrs M.Krieviņa vadībā.

Dokuments satur 3 galvenās attīstības prioritātes, no kurām divas – „Cilvēka drošumspēja” un „Izaugsmi atbalstošas teritorijas” ir attiecināmas arī uz sporta un rekreācijas infrastruktūras attīstību kā cilvēka attīstību un veselību stiprinošs un teritoriju attīstošas darbības joma.

Rīcības virzienā „Vesels un darbaspējīgs cilvēks” nav tieši minēta sporta infrastruktūras attīstība, taču viens no mērķa sasniegšanas rādītājiem ir iedzīvotāju īpatsvars, kas vismaz 1 – 2 reizes nedēļā Latvijā nodarbojas ar fiziskām vai sportiskām aktivitātēm. Šo rādītāju nevar uzlabot bez tautas sportam piemērotas infrastruktūras izveides.

2.1.3. Reģionālās politikas pamatnostādnes

Reģionālās politikas pamatnostādnes 2013.-2019. gadam ir nozares plānošanas dokuments, kas attiecas uz attīstības procesiem Latvijā reģionālā griezumā un pieņemts ar MK 2013. gada 29. oktobra rīkojumu Nr.496.

Dokumenta pamata orientācija ir vērsta uz reģionālās attīstības līmeņu izlīdzināšanu un ekonomikas attīstīšanu reģionos ārpus Rīgas aglomerācijas, balstoties uz nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centru tīklu. Noteiktu atbalstu plānots sniegt arī Rīgas aglomerācijas reģionam, tai skaitā sezonālās negatīvās ietekmes mazināšanai Baltijas jūras

piekrastē. Carnikavas novada šeit nav īpaši atbalstāmo novadu sarakstā, taču Parka izveidi ir plānots veikt pašvaldības spēkiem (līdz ar to, valsts atbalsts nav pārāk svarīgs projekta realizācijai) un tas ir nozīmīgs Pamatnostādņu kontekstā kā vissezonu objekts, kas tieši ziemā tiek izmantots sevišķi intensīvi.

Citu plānoto rīcībpolitiku ietvaros uz Paredzēto darbību attiecināmas nozīmīgas konsekvences nav atrodamas.

2.1.4. Piekrastes telpiskās attīstības pamatnostādnes

Piekrastes telpiskās attīstības pamatnostādnes 2011.-2017. gadam ir Latvijas piekrastes telpisko attīstību virzošs plānošanas dokuments ar vidēja termiņa tematiskā plānojuma funkciju. Tas izstrādāts VARAM un pieņemts ar MK 2011. gada 20.aprīļa rīkojumu Nr.169.

Carnikavas novads ir piekrastes teritorija kā pašvaldība, kas robežojas ar jūru, taču Paredzētās darbības vieta atrodas t.s. tālajā piekrastē, aptuveni 5 km no jūras krasta un šai dokumentā nav īpašu konsekvencu par attīstību šādā, ar jūru tieši nesaistītā teritorijā. Paredzētās darbības raksturs arī nav saistīts ar kādu noteiktu piekrastes specifikas izmantošanu.

2.1.5 Rīgas reģiona attīstības un telpiskās plānošanas dokumenti

Rīgas plānošanas reģiona attīstības stratēģija 2000.-2020. gadam izstrādāta Rīgas plānošanas reģionā; 2008. gadā tā ir aktualizēta.

Paredzētās darbības kontekstā ir atzīmējamas sekojošas Stratēģijas nostādnes:

3.attīstības virziens „Rīgas reģions – augstas dzīves kvalitātes reģions” – aktivitātes:

[...]

nodrošināt cilvēkiem pievilcīgu, veselīgu un drošu dzīves un darba vidi, atzīstot, ka, veselīga sabiedrība ir galvenā vērtība;

[...]

radīt atpūtai un tūrismam pievilcīgu vidi, kas veidota, izkopjot esošās tradīcijas un saglabājot dabas un kultūras vērtības;

[...]

Ar Paredzēto darbību sasaucas arī 8. Rīgas reģiona attīstības stratēģiskais mērķis „Augstas kvalitātes veselīga dzīves vide, sekmējot ilgtspējīgas, daudzcentru apdzīvojuma sistēmas attīstību, harmonijā ar dabas vidi un saskaņotām pilsētu un lauku attiecībām”.

Tālāka detalizācija līdz norādēm par sporta un rekreācijas teritorijām un būvēm Stratēģijā nav atrodama.

Rīgas reģiona telpisko plānojumu 2005.-2025. gadam ir izstrādājusi ekspertu grupa pēc Rīgas reģiona attīstības aģentūras pasūtījuma un tas ir apstiprināts.

Situācijas izvērtējuma daļā ir minēts, ka Piejūras urbānā, rekreācijas un vides aizsardzības josla gar Rīgas jūras līci ietver teritoriju no Ragaciema līdz Skulteī, tai skaitā Rīgas, Jūrmalas un Saulkrastu pilsētu piejūras teritorijas [*un Carnikavas novadu – J.K.*]. Šajā teritorijā pirmā prioritāte ir rekreācijas iespējas Rīgas iedzīvotājiem, otrā tūrisms, sabalansējot vides aizsardzības, rekreācijas un tūrisma attīstības intereses ar citu saimniecisko darbību. Šai teritorijā ieteicama zaļo teritoriju sporta, atpūtas un kultūras pasākumiem paplašināšana/

izveide, atpūtai un tūrismam pievilcīgās vietās, izkopjot esošās tradīcijas un saglabājot dabas un kultūras vērtības.

Carnikavas novadam ir saistošas vairākas sadaļas telpiskās plānošanas vadlīnijās.

Vadlīnijas apdzīvojuma, urbāno teritoriju, infrastruktūras un lauku areālu plānošanai prasa (9) *Plānot mežu/meža teritoriju, t.sk. pašvaldību mežu, attīstību un apsaimniekošanu.*

Vadlīnijas tūrisma/rekreācijas un dabas vides aizsardzības areāliem paredz, ka (1) *Tūrisma/rekreācijas un dabas vides areālos ietilpstošo pašvaldību teritorijas plānojumos par prioritāti uzskatāma teritoriju izmantošana tūrisma un rekreācijas iespēju attīstībai, paredzot atbalstu šai darbībai.*

Vadlīnijas tūrisma un dabas aizsardzības teritorijām nosaka (3) *Neparedzēt, bez īpaši pamatotas vajadzības, meža zemju transformāciju citos zemes izmantošanas veidos.*

Paredzētā darbība atbilst visām trim šeit nosauktajām plānošanas prasībām, jo paredz dabas vides izmantošanu sporta un rekreācijas vajadzībām, vienlaikus neprasot dabas pamatnes (meža) zemes transformāciju citos lietošanas veidos. No šī viedokļa paredzētā veida Parks ir ļoti saprātīgs balanss starp attīstības un vides saglabāšanas prasībām un ļoti līdzsvaroti ievēro ilgtspējīgas attīstības principu.

Plānošanas vadlīnijas dotā veida teritorijām ir ievērotas Carnikavas novada teritorijas plānojumā (sīkāk 2.2.2. nodaļā).

Rīgas plānošanas reģiona attīstības programma 2009. – 2013. gadam 2012.gadā ir aktualizēta, bet tās darbība ar RPR 2013. gada 13.decembra lēmumu Nr.20 ir pagarināta līdz jaunas attīstības programmas apstiprināšanai.

Programmas aktualizētajā redakcijā ir sniegts iepriekšējo gadu sekmju izvērtējums; pozitīvu informāciju par sporta un atpūtas infrastruktūras attīstību tur nevar atrast, tāpēc var spriest, ka panākumi šai jomā ir bijuši pieticīgi.

Attīstības stratēģiskās vadlīnijas lielā mērā atkārti reģiona stratēģijā (skatīt šīs nodaļas sākumā) minēto. Prioritāšu ietvaros minētās stratēģiskās rīcībpolitikas ir detalizētas līdz tūlītējo rīcību – projektu formulējumiem, kas tomēr paliek pietiekami vispārināti. Attiecībā uz Paredzēto darbību tikai ar grūtībām var minēt formulējumus „Sociālo pakalpojumu attīstības modeļa ieviešana” un „Integrētas tūrisma attīstības veicināšana”, tie ir pat nekonkrētāki, nekā Stratēģijā minētie, kur šāds vispārinājuma līmenis ir saprotams un nepieciešams. Arī tālākajā detalizācijā nekas nav minēts par tūrisma sporta un atpūtas objektu attīstību, kas ir neizprotami, ievērojot šīs rīcībpolitikas uzsvērumu Stratēģijā un Teritorijas plānojumā.

2.1.6. Rezumējums par Paredzētās darbības atbilstību augstāka līmeņa plānošanas dokumentiem

Sporta un atpūtas infrastruktūras objektu izbūves vajadzība un atbalsts tai plānošanas dokumentos, lielākoties, ir minēts pastarpināti. Stratēģijā „Latvija-2030” tas ir izteikts, piemēram, kā dabas aktīvu kapitalizēšana (resp., to ilgtspējīga izmantošana, nesot ekonomisku un/vai sociālu labumu). Līdzīgi arī NAP par šādiem objektiem tieši nerunā, bet izsaka šo vajadzību caur tautas veselību raksturojošiem rezultatīvajiem rādītājiem. Rīgas reģiona attīstības plānošanas dokumentos ir uzsvērtā rekreācijas attīstīšanas loma, norādot teritorijas, kur tā īpaši vēlama un arī vietas, kas šādā veidā nav attīstāmas. Telpiskajā

plānojumā ir tieša norāde par zaļo teritoriju izmantošanu sporta, atpūtas un kultūras pasākumiem un objektu izveidi atpūtai un tūrismam pievilcīgās vietās, saglabājot dabas un kultūras vērtības.

Vadoties no augšminētā, var konstatēt, ka **sporta un atpūtas parka „Zibeņi” izveidošana sasaucas ar visu līmeņu augstāk stāvošos valsts un reģiona attīstības plānošanas dokumentos ietvertajām nostādnēm** kā dabas kapitālu apgūstoša un cilvēku dzīves kvalitāti stiprinoša darbība un kā tāda **atbalstāma un veicināma**. Saprotais, ka Parka izveides un ekspluatācijas laikā ir jāievēro ilgtspējīgas attīstības pamatnoteikums, proti, ka nav pieļaujams mazināt esošos kapitālus, kas šai gadījumā nozīmē Parka un tā tuvākās apkārtnes dabas vērtību saglabāšanu.

2.2. CARNIKAVAS NOVADA TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTI

2.2.1. Ilgtspējīgas attīstības stratēģija

Carnikavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2014.-2030. gadam (turpmāk – Stratēģija) izstrādājusi Carnikavas novada pašvaldība, pamatojoties uz Carnikavas novada domes 18.09.2013. lēmumu (protokols Nr.18, 44.§) un atbilstošu darba uzdevumu. Carnikavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2014.-2030. gadam apstiprināta ar Carnikavas novada domes 27.03.2014. lēmumu (protokols Nr.8, 1.§).

Stratēģijā pie situācijas konstatējuma apakšsadaļā „Sports” ir konstatēts, ka sporta aktivitātes novada teritorijā pārsvarā koncentrējas Carnikavas ciemā: Carnikavas pamatskolā, Carnikavas sporta kompleksā, slēpošanas un **aktīvās atpūtas centrā „Zibeņi”**, tātad Parka teritorija jau šobrīd ir viens no novada sporta un atpūtas infrastruktūras pamatelementiem.

Kā viens no novada specializācijas veidiem pie novada īpašām iezīmēm nākotnē ir minēts, ka Carnikavas novads ir iecienīta rekreācijas un veselības tūrisma teritorija visa gada garumā ne tikai Carnikavas novada iedzīvotājiem, bet arī atpūtniekiem no Rīgas, Latvijas un arī ārvalstīm. Rekreācijas un veselības tūrisma pakalpojumu nozare ietilpst novadā īpaši atbalstāmo nozaru uzskaitījumā.

Nozaru perspektīvas izvērtējuma sadaļā „Rekreācija un veselības tūrisma pakalpojumi” ir minēts, ka infrastruktūrai ir jāvar:

- a) Pilnvērtīgi un ilgtspējīgi izmantot esošos dabas un ūdens resursus;
- b) Nodrošināt klientu plūsmu visa gada garumā (sporta, aktīvās atpūtas un kultūras jomas)

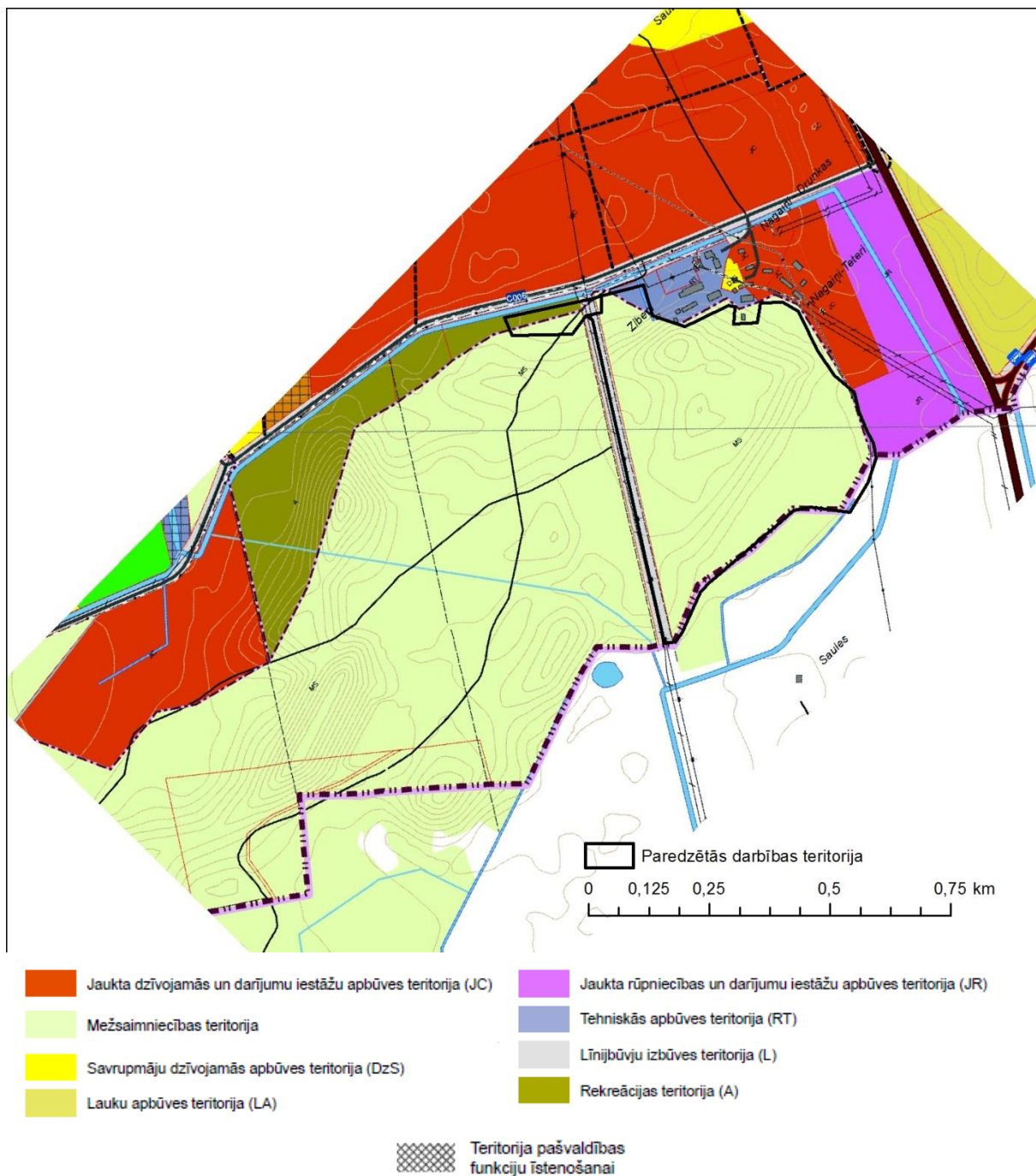
Stratēģiskais mērķis SM1 ir formulēts kā „Attīstīt kvalitatīvu dzīves un rekreācijas telpu, nodrošinot nepieciešamo infrastruktūru un pakalpojumus” ar ilgtermiņa prioritāti IP-3 „Sporta jomas attīstība” un tās rīcībpolitiku „Centralizēta sporta un aktīvās atpūtas infrastruktūras un decentralizēta ciemu sporta laukumu attīstība”.

Telpiskās attīstības perspektīvas satur tabulu, kurā norādītas galvenās funkcionālās telpas, telpiskās struktūras elementi un to vēlamās ilgtermiņa izmaiņas. Tajā ir minēts, ka mežu teritoriju platības ārpus ciemiem paliek nemainīgas, pie vēlamām ilgtermiņa izmaiņām

minot rekreācijas teritorijas izveidošanu „Zibeņu” meža teritorijā un tā apkārtnē. Uzsvērts, ka tas ir rekreācijas pakalpojuma piedāvājums arī apkārtnes pašvaldībām, ieskaitot Rīgu.

2.2.2. Teritorijas plānojums

Carnikavas novada teritorijas plānojumu 2005. – 2017. gadam izstrādājusi SIA „GIS Projekts”; 2011.gadā plānojums ir grozīts. Plānojums sastāv no Paskaidrojuma raksta (I. sējums), Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem (III. sējums) un grafiskās daļas. Paredzētās darbības teritorija ir iezīmēta kā meža teritorija (4.attēls).

4.att. Paredzētās darbības teritorija un tās apkārtnē Carnikavas novada teritorijas plānojumā
Teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana 2007.-2017. gadam, fragments.

Saskaņā ar teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem, nolūki, kādos atļauts būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot būves uz zemes mežsaimniecībā izmantojamās teritorijās (MS), ir:

- [...]
- ar tūrismu un rekreāciju saistītas ēkas un būves;
- [...]
- sporta un atpūtas objekts,
- [...]
- sporta būve kā palīg izmantošana,
- [...]
- inženiertehniskās apgādes tīkli un inženierkomunikāciju objekti.

Tātad novada teritorijas plānojums paredz iespēju Parka izbūvei paredzētajā meža teritorijā.

Teritorijas plānojuma 2011. gada grozījumiem ir veikta stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra, kuras vides pārskatu izstrādājusi sabiedrība „Venteko”. Vides pārskatā nav minēti nekādi, ne pozitīvi, ne negatīvi faktori, kas būtu attiecināmi uz Paredzētās darbības veikšanu.

2.2.3. Teritorijas attīstības programma

Carnikavas novada attīstības programma 2009-2014. gadam izstrādāta Carnikavas novada domei sadarbojoties ar teritorijas plānošanas uzņēmumu SIA „NAMS” 2007. un 2008. gadā. Attīstības programma sastāv no divām daļām – esošās situācijas analīzes un attīstības perspektīvas. Pirmā daļa ietver katras nozares raksturojumu. Otrā daļa ietver Carnikavas novada ilgtermiņa attīstības stratēģiju, kā arī tuvākā laika rīcības. Attīstības programmas noslēgumā ir sniegti ieteikumi Carnikavas novada Teritorijas plānojuma izstrādei.

Situācijas izvērtējumā ir konstatēts sekojošais:

- teritorijā atrodas dabas parks „Piejūra”, kas aizņem vairāk nekā ceturto daļu novada teritorijas,
- tiek apdraudēta bioloģiskās daudzveidības pastāvēšana, jo kustība [*dabas teritorijās – J.K.*] nav organizēta.

Programmas daļā uzsvērts, ka Carnikava ir sportisks novads. Sporta aktivitātes pārsvarā koncentrējas Carnikavas ciemā: Carnikavas pamatskolas sporta zālē, Carnikavas stadionā, sporta un aktīvās atpūtas centrā „Zibeņi”. Attiecīgi, Parka izveidošana ir paredzēta novada attīstības plānošanas dokumentos un var kalpot kā apmeklētāju plūsmas organizējošs elements. Dabas parka aizņemtajā ievērojamā teritorijas daļā šāda objekta izveidošana būtu ievērojami apgrūtināta dabas aizsardzības prasību dēļ.

Ar Parka izveidi sasaucas programmas daļas 5.mērķis „Carnikavas novadā ir iespējams aktīvi pavadīt laiku”, taču mērķim pakārtotajās rīcībās Parka izveidošana nav atsevišķi minēta.

2.3. VIDES PĀRVALDĪBAS ORGANIZĀCIJA CARNIKAVAS NOVADĀ

Carnikavas novada pašvaldībā nav atsevišķas struktūras vai atbildīgās amatpersonas, kas nodarbotos ar vides aizsardzības un pārvaldības jautājumiem novadā. Savas kompetences ietvaros tos risina pašvaldības dažādas struktūrvienības:

- pašvaldības aģentūra „Carnikavas Komunālserviss”,
- attīstības un plānošanas nodaļa,
- būvvalde,
- tūrisma informācijas centrs,
- Carnikavas novadpētniecības centrs.

Domes struktūru līmenī noteiktus vides jautājumus risina Izglītības, kultūras, sporta un sociālo jautājumu komitejas Carnikavas novada pašvaldības konkursa „Sakopta vide Carnikavas novadā” komisija. Komisijas priekšsēdētāja ir domes priekšsēdētājas vietniece Genovefa Kozlovska.

„Carnikavas Komunālserviss” rūpējas par sadzīves atkritumu savākšanu novada publiskajā teritorijā. Individuālajā sektorā to nodrošina SIA „Vides pakalpojumu grupa”, ar ko iespējams noslēgt līgumus par sadzīves atkritumu izvešanu; attiecīgus līgumus var slēgt arī uzņēmēji un citas juridiskas personas.

3. PAREDZĒTĀS DARBĪBAS TERITORIJAS UN TAI PIEGULOŠO TERITORIJU VIDES SITUĀCIJAS APRAKSTS

3.1. PAREDZĒTĀS DARBĪBAS VIETU UN TĀM PIEGULOŠO TERITORIJU APRAKSTS

Paredzētās darbības teritorijas telpiskā situācija plašākas teritorijas kontekstā parādīta 5.attēlā. Carnikavas novada teritorija robežojas ar Rīgas jūras līci, Rīgu, Ādažu un Saulkrastu novadiem. Ap 30% novada teritorijas aizņem dabas parks „Piejūra”, kas ir NATURA2000 īpaši aizsargājamā dabas teritorija. Paredzētās darbības teritorija atrodas pie Ādažu pagasta robežas, meža teritorijā, ko no trim pusēm ietver lauksaimniecības zemes, bet rietumos tas robežojas ar savrupu meža teritoriju. Attālums no novada centra 2 km, līdz Rīgas robežai 6,5 km, līdz Rīgas centram – aptuveni 15 km (gaisa līnijā). Citas tuvākās pilsētas – Saulkrasti un Vangaži atrodas 17 km tālu, bet Ādažu novada centrs – mazāk nekā 5 km attālumā no objekta. Pateicoties labai ceļu infrastruktūrai, plānotais objekts ir ērti sasniedzams no visām minētām apdzīvotajām vietām.

3.1.1. Apvidus topogrāfiskais raksturojums

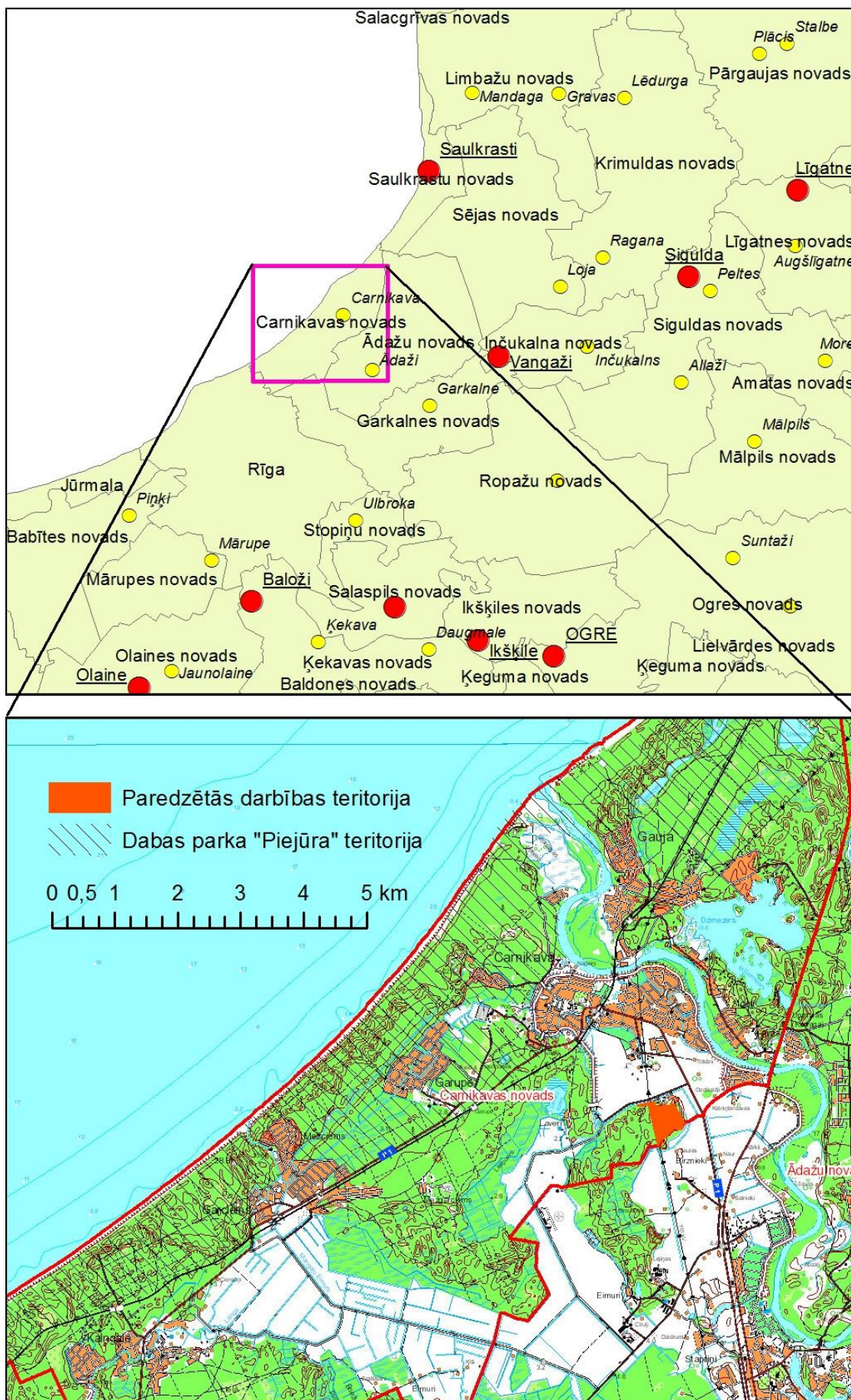
Zemes gabals, kurā plānota Paredzētā darbība, atrodas uz kāpas vaļņa, kas veidojies iepriekšējo Baltijas jūras attīstības stadiju laikā. Reljefs viļņains, gar kāpas ārējo robežu saglabājies stāvs pacēlums, vidusdaļā – ieplaka. Reljefa 1 m horizontāles liecina par vidējo pacēlumu virs apkārtnes līdzenā reljefa par apmēram 5 – 6 metriem, atsevišķām vietām – līdz 10 metriem. Teritorija ir apaugusi ar mežu, izņemot platības vidus un rietumu daļā ieplaku ar mitrajos gada periodos esošu lāmu tās vidusdaļā. Daļu meža var raksturot kā skraju. Teritorijā atrodas takas un transportlīdzekļu iebraukātie celiņi, kuri vietām ir labi saskatāmi cauri apaugumam (ortofoto 6.attēlā) un tos ir iecienījuši dažāda veida aktīvās atpūtas piekritēji – skrējēji, slēpotāji. Celiņi ir vēsturiski izveidojušies jau sen; daži no tiem pastāv vairākus desmitus gadus. Augstsprieguma līnijas trase, kas teritoriju norobežo no rietumiem, ir zāļaina, ar nelieliem krūmiem un vietumis erodētu zemsedzi, kas arī ir labi redzams ortofoto plānā.

3.1.2. Inženiertehniskās komunikācijas

Teritorijā nav inženierkomunikāciju, kas būtu saistītas ar Paredzēto darbību. Teritoriju tās rietumu pusē ierobežo augstsprieguma elektrolīnijas trase, gar kuru paredzēts izvietot vienu no parka celiņiem. Teritorijas ziemeļdaļa robežojas ar elektroenerģijas sadales staciju un zemnieku saimniecību.

3.1.4. Dabas vērtības

Teritorijas dabas vērtības ir noteiktas sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertes Egītas Grolles atzinumā (*Grolle, 2014*), kas ir zemāk pievienotā dabas vērtību apraksta pamatā un papildinātas ar materiālu no A.Kalvāna atzinuma (*Kalvāns, 2014*), kā arī no R. Lebusa un I.Straupes 2015. gada atzinumiem, kas izstrādāti šī ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros (*Lebuss, 2015; Straupe, 2015*)

5. att. Paredzētās darbības teritorijas ģeogrāfiskais novietojums

Augšā: vektordati GIS_Latvija v10.2, SLA Envirotech.

Apakšā: LĢIA topogrāfija, 2015., papildinājumi: GIS_Latvija v10.2, J.Kauliņš

6.att. Celiņu izvietojums paredzētās darbības teritorijā. Ortofoto plāns. (LĢIA ortofoto, 2015.g.)

Biotopi un augu sugas. Teritorijas lielāko daļu veido meža zeme. Koku stāvā sastopama parastā priele *Pinus sylvestris*. Krūmu stāvs dažāds – uz kāpas ārējām nogāzēm blīvs, bet vidusdaļā tikpat kā nav. To veido parastais pīlādzis *Sorbus aucuparia*, Zviedrijas kadiķis *Juniperus communis*, parastais ozols *Quercus robur*, vietām blīvi aug vārpainā korinte *Amelanchier spicata*. Lakstaugu stāvā aug sausiem priežu mežiem raksturīgas sugas – sarkanā auzene *Festuca rubra*, aitu auzene *Festuca ovina*, liektā sariņsmilga *Lerchenfeldia flexuosa*, nokarenā pumpursmilga *Melica nutans*, brūklene *Vaccinium vitis-idaea*, nokarenā plaukšķene *Silene nutans*, kreimene *Convallaria majalis*, Eiropas septiņstarīte *Trientalis europaea*, divlapu žagatiņa *Maianthemum bifolium*, pūkainā zemzālīte *Luzula pilosa*, meža zaķskābene *Oxalis acetosella*, pirkstainais grīslis *Carex digitata*, mellene *Vaccinium myrtillus*, sila virsis *Calluna vulgaris*, pļavas nārbulis *Melapyrum pratense*, parastā saldsaknīte *Polypodium vulgare*. Sūnu stāvs blīvs, to veido Šrēbera rūsaine *Pleurosium schreberi*, spīdīgā stāvaine

Hylocomium splendens, lielā spuraine *Rhytidiadelphus triquetrus*, divzobes *Dicranum spp.* Sausākās un nabadzīgākās vietās sastopami ķērpji – kladīnas *Cladina spp.*, kladonijas *Cladonia spp.*, Islandes ķērpis *Cetraria islandica*. Pēc Latvijas biotopu klasifikatora meža zemes atbilst biotopam „Priežu sausieņu meži” (F.1.1.); biotopa robežas skat. kartē 9.attēlā.

3.1.3. Mūsdienu ģeoloģiskie procesi

Kā Paredzētās darbības, tā ūpja mikrolieguma teritorijā atsevišķās vietās ir novērojama zemesedzes mehāniskā erozija, augstsprieguma trases zonā, iespējams, arī neliela vēja erozija (7. un 8.att.). Uz DA no Paredzētās darbības teritorijas novērojama neliela pārpurvošanās, mitrāja veidošanās. Ņemot vērā teritorijas mērogus un Paredzētās darbības raksturu, teritorijā nav konstatējami citi ģeoloģiskie procesi, kas varētu ietekmēt šo darbību vai tikt izsaukti tādas rezultātā.

7.att. Zemesedzes erozija augstsprieguma trases malā; dibenplānā redzams trases apauguma raksturs. Paredzētās darbības teritorija pa kreisi, mikrolieguma teritorija pa labi. (Foto: Kauliņš, 2015.06.10.)

8.att. Intensīvi izmantots ceļš ar erodētām nomalēm mikrolieguma teritorijā (Foto: Kauliņš, 2015.06.10.)

Paredzētās darbības teritorijā sastopamas ievērojamu vecumu un izmērus sasniegušās priedes, kas ir būtisks bioloģiskās daudzveidības nodrošināšanas elements.

Apsaimniekošana. Zemes gabala centrālajā daļā un gar R robežu, pēdējo četru gadu laikā, veikta meža izciršana, ierīkoti ceļi. No kara laikiem saglabājušies ierakumi un bedres. Zemes gabala vidusdaļā un gar R robežu mežs izcirsts, platība atbilst biotopam „Izcirtumi nabadzīgos sausieņu mežos” (F.5.1.). Izcirtums dabiski atjaunojas ar bērziem. Teritorijā ierīkoti vairāki ceļi, auto transporta sliedes (biotops „Ceļi un ceļmalas”, K.5.). Paša biotopa teritorijā ir samērā blīvs taku un celiņu tīkls (10., 11. attēls); celiņu malas vietām antropogēno

slodžu erodētas, paši celiņi daļēji pārklāti ar kokskaidu mulču, lai novērstu apauguma veidošanos un smilšu pārnesei.

Īpaši aizsargājamas augu sugas. Teritorijas Z un R daļā 2014. gadā tika konstatētas divas īpaši aizsargājamas un Latvijas Sarkanās grāmatas 4.kategorijā iekļautas augu sugas – gada staipekņa *Lycopodium annotinum* L. – atradnes. Paredzētās darbības teritorijā sugas atradnes apdraud meža izciršana un zemes transformācija, kā arī izmīdīšana vai auga izplūkšana.

9.att. Ūpja mikrolieguma teritorija, aizsargājamais biotops un paredzētās darbības teritorija

*LĢIA ortofoto plāns, mikroliegums: dabas datu pārvaldības sistēma, „Ozols”,
biotopa robeža pēc (Grolle, 2014)*

Īpaši aizsargājamie biotopi. Pēc Eiropas Savienībā aizsargājamo biotopu Latvijā noteikšanas rokasgrāmatas 2.precizētā izdevuma, ar priežu sausieņu mežu apaugušas piejūras kāpas, atbilst ES un Latvijā īpaši aizsargājamam biotopam „Mežainas piejūras kāpas”. Biotops Latvijā atrodas tikai Piejūras zemienē, kur sastopamas diezgan bieži. Pētāmajā zemes gabalā tā kvalitāte vidēja. Teritoriju veido izteikts kāpu reljefs, diezgan bieži (sevišķi zemes gabala Z pusē), sastopamas vecas, lielus apjomus sasniegušas priedes. Meža platībā 2014. gadā fiksētas divas īpaši aizsargājamas augu sugas – gada staipekņa *Lycopodium annotinum* L. atradnes (2015. gadā nav konstatēts). Uz četriem priežu stumbriem atrastas īpaši aizsargājamas kukaiņu sugas – priežu sveķotājkoksngrauža *Nothorina punctata* darbības pēdas.

10.att. Celiņš un apaugums Paredzētās darbības teritorijā. (Foto: R.Lebuss, 2015.06.20.)

11.att. Celiņš un apaugums Paredzētās darbības teritorijā. Redzams mulčas segums un zemesedzes mehāniskā erozija trases malās. (Foto: R.Lebuss, 2015.06.20.)

Biotopa kvalitāti samazina salīdzinoši lielā cilvēku saimnieciskās darbības klātbūtne – mežs daļēji izcirsts, ierīkoti ceļi. Vietām zemesdzi veido monotonas sarkanās auzenes audzes vai sastopamas invazīvas un ekspansīvas augu sugas (vārpainā korinte *Amelanchier spicata*,

sīkziedu sprigane *Impatiens parviflora*, šaurlapu ugunspuķe *Chamaenerion angustifolium*), kas liecina par biotopa degradāciju.

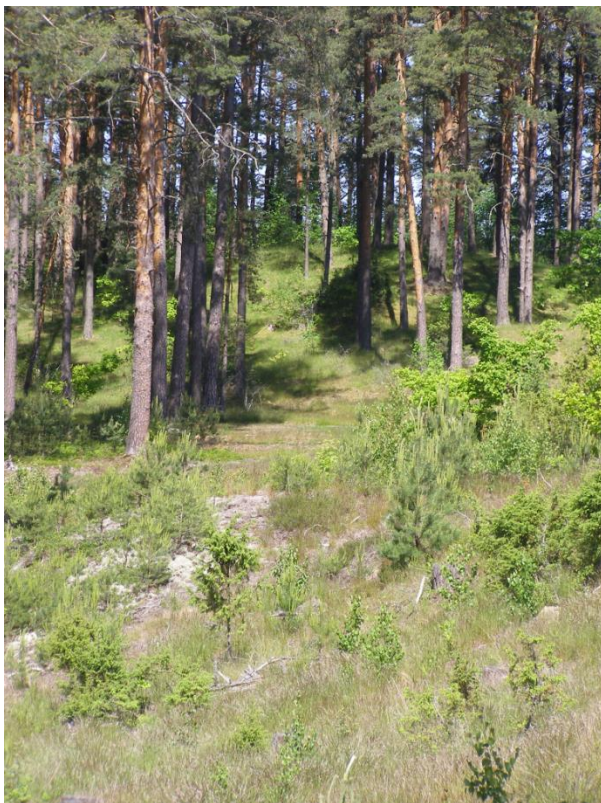
Apdraudošie faktori. Biotopu apdraudoši faktori ir koku izciršana un meža zemes transformācija, kā arī dabiskās zemsedzes iznīcināšana, fragmentējot vai samazinot biotopa platību un veicinot erozijas procesu.

Ūpja mikroliegums (*Kalvāns, 2014; 9.attēls*). Rietumvidzemes mežsaimniecības 248. un 249. kvartālā (zemes vienības Nr. 80520051292) un vēl privātajā mežā ar Rīgas reģionālās virsmežniecības 19.04.2013. lēmumu Nr. 06-2013 noteikts mikroliegums īpaši aizsargājama putnu sugai – ūpis (*Bubo bubo*). Mikrolieguma kopējā platība ir 32,06 ha. Vienlaicīgi ar mikroliegumu noteikta arī buferzona 18,3 ha platībā. Ūpja ligzdošana 248.kvartālā zināma jau kopš 2012. gada, kad tika konstatēta apdzīvota ligzdvieta, kas atrodas ir aptuveni 800 m no Paredzētās darbības teritorijas robežas. Arī turpmākajos gados šī teritorija ir bijusi ūpja apdzīvota, kaut gan ligzdošana nav bijusi sekmīga (*Lebuss, 2015*), skat. arī zemāk.

12.att. Relatīvi neskarta meža ainava mikrolieguma teritorijā. (Foto: R.Lebuss, 2015.06.20.)

Ūpis savas ligzdošanas teritorijā uzturas visu gadu, pārvietojoties tikai dažu kilometru attālumā, un ligzdo pārsvarā uz zemes, retāk lielās plēsējputnu ligzdās vai speciāli būvētās mākslīgās ligzdās kokos. Ligzdošanas sezona atkarībā no laikapstākļiem var sākties jau martā; olas tiek izdētas martā vai aprīļa sākumā. Mazuļi šķiļas aprīļa beigās, maijā, bet pilnīgi patstāvīgi tie paliek jūlijā. Ņemot vērā sugas bioloģiju, visjutīgākais periods ir aptuveni no 1. februāra līdz 30. jūnijam, kura laikā traucējuma rezultātā perējums vai mazuļi var aiziet bojā. Negatīvu traucējumu putniem var radīt ne tikai cilvēka klātbūtne ligzdvieta tuvumā, bet arī liels troksnis. Lietderīgi ievērot, ka servisa zona, kas Parka ekspluatācijas laikā būs lielākais trokšņa avots, atrodas no mikrolieguma vismaz 250 m attālu (9.att.), turklāt to norobežo mežs, kas rada papildus skaņas aizturēšanu.

13. un 14.att. Dažāda vecuma kailcirtes mikrolieguma teritorijā. (Foto: Kauliņš, 2015.06.10)

15.att. Mežsaimnieciskās darbības pēdas un sausokņu izvākšana mikrolieguma teritorijā; līdzīgi arī Paredzētās darbības teritorijā. (Foto: Kauliņš, 2015.06.10)

Eksperta Rolanda Lebusa atzinumā (Lebuss, 2015) ir norādīts, ka mikrolieguma teritorijā mežs (11.attēls) ir ievērojami cietis no mežsaimnieciskās darbības; lielās platībās dažādos laikos nesenā pagātnē veiktas kailcirtes (12., 13.attēls), lielākajā daļā no atlikušā meža – izlases cirtes un sausokņu izvākšana (13.attēls). Blīvs meža ceļu tīkls, kuru intensīvi izmanto kā gājēji, tā mehanizētais transports. Vismaz vienā vietā konstatēts ievērojams vizuālais piesārņojums (16.attēls). Pēdējos gados ūpja ligzdošana ir bijusi nesekmīga vai arī tā nav uzsākta (vismaz ūpim uzstādītajā mākslīgajā ligzdā). Ir grūti spriest par iemesliem, taču ticama ir antropogēnā traucējuma nelabvēlīgā ietekme.

Piezīme. Pievienotajās kartēs nav attēlota precīza informācija par aizsargājamo augu un kukaiņu sugu atradnēm un ūpja ligzdošanas vietu un mikrolieguma teritorijas detalizācija, jo, saskaņā ar Sugu un biotopu aizsardzības likuma 8. panta piektā punkta prasībām, tā ir ierobežotas pieejamības informācija. Šī informācija atrodama augšminētajos E.Grolles un A.Kalvāna atzinumos un ir pieejama ar Dabas aizsardzības pārvaldes atļauju.

16.att. Vizuālais vides piesārņojums mikrolieguma teritorijā. (Foto: Kauliņš, 2015.06.10)

3.1.5. Ziņas par gaisa kvalitāti, virsmas un gruntsūdeņiem un augsni

Gaisa kvalitātes mērījumi Paredzētās darbības teritorijā nav tikuši veikti. Tomēr var apgalvot, ka gaisa kvalitāte šai teritorijā ir atbilstoša rekreācijas un sporta pasākumu vajadzībām, jo teritorija atrodas piejūrā (5 km no jūras), tās tiešā tuvumā nav nekādu industriālu vai līdzīga rakstura objektu, kas varētu gaisa kvalitāti pasliktināt. DR vēja virziena gadījumā iespējama maz izteikta Rīgas ietekme.

Paredzētās darbības teritorijā nav kaut cik nozīmīgu virszemes ūdeņu. Teritoriju, izņemot plānotā parka teritorijas austrumu malu, ieskauj meliorācijas grāvji. Grāvja, kas

atrodas paredzētās darbības teritorijas ziemeļu malā, dziļums ir ~3,2 m. Vizuālās apsekošanas laikā (Lieplapa, 2015) konstatēts grāvja aizaugums ar ūdensaugiem; ūdens līmenis tajā bija zems (zem 1 m) un straumes plūsma maza.

Virszemes notece no parka teritorijas vērsta uz šiem grāvjiem, kuru ūdeņi ietek Gaujā. Tomēr lielākā daļa nokrišņu iesūcas gruntī parka teritorijā, ko veido smilšaini, ūdeni caurlaidīgi kvartāra nogulumi. Rezultātā veidojas lokāls gruntsūdeņu barošanās apgabals, kas savukārt drenējas minētos meliorācijas grāvjos.

Plānotā objekta teritorija ir Laveru poldera teritorijas ieskauda un atrodas aptuveni 740 m attālumā uz dienvidrietumiem no Laveru sūkņu stacijas. Laveru poldera sateces baseina kopējā platība ir 2019 ha, kas aizņem arī daļu Ādažu novada teritorijas (1100 ha). Poldera hidrotehniskās būves ir: sūkņu stacija, atvadkanāls ar aizsargdambi, krājbaseins un maģistrālais kanāls, kas būvēti 1975. gadā. No polderētajām platībām ūdeņi tiek pārsūkņēti krājbaseinā (paceļot par 2 – 3 m augstāk virs Gaujas ūdens līmeņa), un tālāk paštecē tiek novadīti uz Gauju.

Augsne raksturīga šāda veida biotopiem, velēnu podzolēta ar stipru podzolēšanos. Segkārtas (velēnas) biezums ir nedaudzi centimetri; no virsmas izskalotais šķīstošo sāļu un sadalījušos humīnvielu slānis atrodas vairāku metru dziļumā. Mehānisko slodžu koncentrācijas vietās novērojama velēnas erozija, atsedzot zem tās esošo smilti (7., 8. un 11. attēls). Mikrolieguma teritorijā konstatēts mehāniskais piesārņojums (16.attēls); nav ziņu par esošu vai potenciālu augsnes piesārņojumu Paredzētās darbības teritorijā.

3.2. PAREDZĒTĀS DARBĪBAS APRAKSTS

3.2.1. Atpūtas un sporta parks „Zibeņi”

Pašreizējā situācija

Paredzētās darbības teritorijā eksistē taku un celiņu tīkls. Tas ir stihiski un daudzu gadu ilgumā izveidojies no meža takām, jo teritoriju jau sen apmeklē plašas apkaimes aktīvā dzīvesveida cienītāji. Dažviet celiņi ir pat vairākus metrus plati un pēdējos gados, intensificējoties apmeklētībai, daļa no tiem zemes virskārtas erozijas mazināšanai pārklāta ar kokskaidu mulču. Kā Paredzētās darbības, tā mikrolieguma teritorijā (vēl pirms tā izveidošanas) ir notikuši organizēti masu pasākumi, tajos piedaloties vairākiem simtiem cilvēku. Tagad mikrolieguma teritorijā pasākumi nenotiek, bet labā laikā brīvdienās kā Paredzētās darbības, tā mikrolieguma teritoriju stihiski apmeklē dienā vidēji 150 – 200 cilvēku. Lielākoties tie ir apkārtnes iedzīvotāji. Viņi izmanto kā organizētās trases, tā arī iemin paši savas. Pēdējā tendence ir kontrolējama, tikai piedāvājot palielinātas ērtības trases un servisu pie tām; aizliegumu politika šeit ir nevēlama un arī nerealizējama praktiski.

Paredzētās darbības teritorijā nekādas tehniskās infrastruktūras (komunikāciju, labiekārtojuma u.tml.) pagaidām nav. Teritorijas ziemeļu stūrī pie augstsprieguma līnijas trases atrodas vairāki informācijas stendi.

Paredzētās darbības apraksts un tās alternatīvas

Parka celiņu konfigurācija redzama 6.attēlā; celiņi plānoti galvenokārt pa jau vēsturiski izveidojušos celiņu un taku tīklu, lai iespējami mazinātu ietekmi uz teritorijas apaugumu un aizsargājamo biotopu „mežainas piejūras kāpas”. Parka servisu zona (sacensību

starta/finiša vieta, labiekārtojums) plānots ārpus šī biotopa, jau esošā ceļmalas laukumā, kas daļēji klāts ar mākslīgu segumu un atrodas teritorijas Z galā (17.attēls). Projekta īstenošanai paredzētas **divas alternatīvas**. **Pirmā** no tām paredz 4 m platu celiņu izbūvi tikai vietās, kur jau ir izveidojušās pietiekami platas trases un to tālāka izbūve reāli neskar dabas pamatni. **Otrā** (papildus) alternatīva paredz celiņu izbūvi pārsvarā skrajās vietās, kur ir izveidojušās vienīgi šaurākas taciņas. Lai mazinātu dabiskās zemesdes ietekmēšanas apjomu, celiņi ir paredzēti šaurāki – 3 m plati (6.att., 1.tab.). Detalizēta celiņu izbūves topogrāfiskā karte mērogā 1:1500 atrodama digitālā pielikumā (pati topogrāfija veidota mērogā 1:500).

I.TABULA.

Trašu celiņu izbūves alternatīvas un to ietekmju fiziskie apjomi.

Alternatīva	Platība	Dabiskās zemesdes ietekmēšana, m ²	Noņemamās grunts maksimālais apjoms, m ³	Atmežošanas apjoms
1.	17126	Nav	3425,2	Nav nepieciešams
2. (papildus)	3932	maksimāli 3932	786,4	Atsevišķi koki
Kopā	21058	maksimāli 3932	4211,6	Atsevišķi koki

Paredzētā darbība sastāv no divām fāzēm. **Pirmā** no tām ir sporta un atpūtas parka izveidošana meža celiņu tīkla veidā. Celiņi ir ar cietu segumu un, vietās, kur pastāv mehāniskās erozijas riski, ar 1 m platām, nostiprinātām nomalēm. Ziemā tos paredzēts izmantot slēpošanas trašu izveidei, vasarā – skriešanai, riteņbraukšanai, u.c. Pirmā fāze paredz arī servisa zonas labiekārtojuma izbūvi. **Otrā** fāze ir Parka ekspluatācija.

Paredzams, ka Parku ziemā izejamās dienās izmantos vismaz 150 – 200 cilvēku (teritorijas līdzšinējā noslodze); pieaugot trašu labiekārtojumam, šis skaitlis varētu pieaugt līdz 300, bet masu pasākumu gadījumā – līdz 1000. Vasaras sezonā parka teritoriju varētu izmantot vairāki desmiti, maksimums, 100 cilvēki, sacensību laikā – 200 – 300 cilvēki.

Parka ekspluatācijas laikā nav pieļaujama zemesdes pārveidošana ārpus trašu teritorijām, tai skaitā mākslīga apzaļumošana. Vasaras vai ziemas bezsniega periodā maksimāli jāierobežo arī cilvēku pārvietošanās ārpus trašu celiņu teritorijām.

Bezsniega ziemās, kā arī slēpošanas sezonas pagarināšanai trasēs ir nepieciešama mākslīgā sniega ražošana. Šim nolūkam trasē ir nepieciešama ūdens un elektroapgāde. Ūdens apgādi nav ekonomiski mērķtiecīgi to iekārtot visā trašu garumā vai perimetrāli, bet ir jānodrošina pieslēguma iespējas trašu mezglu punktos tā, lai attālākās trases daļas būtu ne tālāk kā 200 metrus no tiem. Šo trašu daļu sasniegšanai izmanto pārvietojamus un ērti uzstādāmus/nojaucamus virszemes komunikāciju elementus. Elektroapgāde nepieciešama arī trases apgaismojumam, bet apskaņošanai – attiecīgs kabeļu tīkls.

Parka būvniecības un ekspluatācijas laikā izmantojams jau esošais pievedceļš teritorijas ziemeļos. Citas pievedceļu veidošanas alternatīvas nav izskatāmas kā ekonomiski neizdevīgas un atstājošas nelabvēlīgu ietekmi uz dabas pamatni, un tās īpašajām vērtībām. Aktuāls ir pietiekami ietilpīgas autostāvvietas izveides jautājums; nav pieļaujams to veidot Paredzētās darbības teritorijā, taču iespējams variants būtu teritorija uz Z no parka, teritorijas plānojumā paredzētajā jauktās dzīvojamās un darījumu apbūves teritorijā un/vai teritorijā blakus elektrosadales stacijai. Stāvvietā projektējama saskaņā ar prasībām, kas noteiktas spēkā esošajos būvnormatīvos.

Ievērojot dabas aizsardzības prasības, kas noteiktas ekspertu rekomendācijās, maksimālo apgaismojumu iekārto tā, lai gaismas ķermeņu starojums tiktu noēnots leņķī, kas nav mazāks par 5° zem apvēršņa plaknes¹, bet teritorijas daļās, kas robežojas ar ūpja mikroliegumu – ne mazāk, kā 30° zem apvēršņa plaknes uz mikrolieguma pusi. Apskaņojošo iekārtu virziendarbībai jābūt pavērstai projām no mikrolieguma atrašanās vietas.

17.att. Skats uz trašu servisa (starta/finiša un paredzamā labiekārtojuma) zonu.

(Foto: Kauliņš, 2015.06.10.)

Parka būvniecības laikā nav prognozējama kaut cik nozīmīgu atkritumu apjomu rašanās. Zemes slāni, kas noņemams trašu izbūves vietā, nevar saukt par atkritumiem. Parka ekspluatācijas laikā paredzama divu veidu atkritumu rašanās, kas saistīta ar vairāk vai mazāk pastāvīgu cilvēku plūsmas klātbūtni: cietie atkritumi (iepakojums u.tml.) un šķidrie (tualešu) atkritumi. Cieto atkritumu savākšanai nepieciešams uzstādīt konteinerus atkritumu dalītai savākšanai trašu servisa zonā (tai skaitā speciālos liela tilpuma grozus PET pudeļu savākšanai), kā arī atkritumu urnas trašu „mezglu” punktos. Ir jānosaka atkritumu savākšanas kārtība un par to jāinformē trases apmeklētāji. Par cieto atkritumu izvešanu slēdzams pastāvīgs līgums ar teritorijas atkritumu apsaimniekotāju organizāciju. Šķidro atkritumu savākšanai kā pagaidu risinājums (un papildu risinājums lielas slodzes pasākumiem) kalpo pārvietojamās tualetes, par kuru apkalpošanu slēdzams attiecīgs līgums ar organizāciju, kas pieņem šķidros atkritumus. Pastāvīgam risinājumam veidojamas labierīcības trases servisa daļas tuvumā (tualetes, dušas), no kurām nākošie notekūdeņi nonāk izsmeļamās bedrēs, bet

¹ Starptautiskās Tumšo debesu asociācijas (Dark Sky Association) rekomendācija (DSA, 2015), lai mazinātu gaismas piesārņojumu debess fona izgaismošanas rezultātā.

attālākā perspektīvā varētu tikt izbūvētas arī lokālās bioloģiskās NAI, lai pēc tam tos droši varētu novadīt dabas vidē.

3.2.2. Būvniecības darbi

Ievērojot likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 3. panta pirmajā apakšpunktā noteikto principu, ietekmes novērtējums tiek izdarīts iespējami agrā paredzētās darbības plānošanas stadijā. Sakarā ar to, Parka būvprojekts šobrīd vēl nav izstrādāts, un būvdarbu „materiālo” apjomu novērtējums ir aptuvenš.

Galvenais būvniecības darbu apjoms ir saistīts ar trašu celiņu izbūvi. Izbūvējot celiņus, paredzēts noņemt grunts slāni ne vairāk kā 20 cm dziļumā. Tas nozīmē maksimālo kopējo noņemamās zemes apjomu 4,21 tūkst. kubikmetru apjomā (1.tabula). Apmēram 10% no šī apjoma var tikt izmantoti pašā trasē krasu, nelielu reljefa padziļinājumu izlīdzināšanai, bet pārējo paredzēts izmantot ārpus Paredzētās darbības teritorijas, pašvaldībai piederošajos zemes īpašumos.

Celiņu kopējā platība (bez nomalēm) ir 21 058 kvadrātmetri. Pēc Paredzētās darbības vietas apskates un topogrāfiskas uzmērīšanas konstatēts, ka atmežošana praktiski nebūs nepieciešama, jo visi celiņi atrodas vai nu jau faktiski esošās celiņu vietās, vai arī skrajās teritorijās, esošu taciņu vietās. Vienīgi, izbūvējot daļu 2.alternatīvas celiņu, var rasties nepieciešamība izcirst atsevišķus kokus, kuri lielākoties ir sīki un mazvērtīgi vai arī mehāniski bojāti koki. Izstrādājot būvprojektu, var veikt celiņu novietojuma korekcijas, lai pēc iespējas nepieļautu vērtīgo liela vecuma priežu izciršanu, taču apskate un topogrāfija apliecina, ka trašu teritorijā var būt tikai atsevišķi šādi koki. Būvniecības laikā kategoriski nav pieļaujama būvtechnikas pārvietošanās ārpus izbūvējamo celiņu teritorijas. Ievērojot vides aizsardzības prasības un saskaņā ar ekspertu-ornitologu slēdzieniem, būvdarbi, kurus pavada troksnis (mehānizētie zemes darbi, beramo materiālu izkraušana un pārbēršana servisa zonā un atklātajā teritorijas daļā gar augstsprieguma trasi), ir veicami periodā pēc 30. jūnija, lai novērstu trokšņa nelabvēlīgo ietekmi uz ūpja ligzdošanu mikrolieguma teritorijā.

Kopējais celiņu pamatnei un nomalēm vajadzīgo beramo materiālu apjoms ir aptuveni 8 – 10 tūkstoši kubikmetru. Materiāls objektā piegādājams pakāpeniski, taču ir nepieciešams rezerves buferuzkrājums 10 – 15% no kopapjoma apmērā, kas nozīmē grants un šķembu materiālu īslaicīgu glabāšanu 1000 – 1500 kubikmetru apjomā un šim nolūkam nepieciešamo tehnisko laukumu gruntsgabālā ar kad.Nr. 80520051116 (skatīt 1.attēlu). Kraujot materiālu līdz 3 m augstumam, šim nolūkam būs nepieciešama apmēram 550 kvadrātmetrus liela platība un to kā no loģistikas, tā no vides aizsardzības viedokļa visērtāk izvietot trašu servisa zonā. Ieklājamā cietā seguma veids ir noskaidrojams izpētes gaitā būvprojekta izstrādes laikā. Tā maksimālais apjoms aptuveni 800 m³, taču reālajā projektā pastāvīgs cietais segums var tikt paredzēts arī tikai daļai trašu celiņu, bet stiprinātās nomales – tikai mehāniskās erozijas risku vietās. Seguma materiālu teritorijā neuzglabā.

Tiek izskatītas arī cieta seguma alternatīvas, tai skaitā arī sezonāli uzstādāmi segumi, īpaši stiprinātu dabisko materiālu izmantošana u.c., taču prakse (piem. Ventspilī) apliecina, ka šādi risinājumi ātri nolietojas, to uzturēšana ir sarežģīta, tai skaitā prasa pastāvīgu tehnikas pārvietošanos pa celiņu trasēm.

Lai nodrošinātos pret cauruļvadu aizsalšanu, ūdens apgādes stacionārās komunikācijas izvietojamas vismaz 80 cm dziļumā. Elektroenerģijas stacionārās apgādes un apskaņošanas kabeļus izvieto 30 – 40 cm dziļumā elastīgos cauruļvados. Zemesedzes saglabāšanas labad visas komunikācijas izvieto gar trašu malām, zem to nomalēm, un izmanto beztranšeju ieguldīšanas metodi, kur tas vien iespējams.

Būvniecības laikā nepieciešamās palīgbūves (celtnieku vagoniņus, servisa telpas) arī izvieto trašu servisa zonā, kas atrodas zemes gabalā ar kad.Nr. 80520051116, ārpus Valsts meža; vislabāk šim nolūkam ir piemērotas konteinera tipa būves.

Nav paredzams, ka būvniecības laikā, ieskaitot labiekārtojuma izbūvi servisa zonā, varētu rasties kaut cik nozīmīgs būvatkritumu daudzums, taču būvniecības personāla vajadzībām ir jāizvieto pārvietojamās tualetes un konteiners cietajiem sadzīves atkritumiem, un jāslēdz līgumu ar atkritumu apsaimniekotājiem par šo atkritumu izvešanu.

4. PAREDZĒTĀS DARBĪBAS IETEKMES UZ VIDI NOVĒRTĒJUMS

4.1. BIOLOĢISKĀ DAUDZVEIDĪBA

4.2.1. Paredzētās darbības ietekmju raksturs

Darbība/ alternatīva	Ietekmes				
	īslaicīgās	ilglaicīgās	tiešās	netiešās	sekundārās
Paredzētā darbība: celiņu izbūve					
Koku ciršana	Nenožīmīgas, jo jāizcērt tikai atsevišķus kokus				
Iedarbība uz zemsedzi	mehāniska zemsedzes bojāšana	zemes virskārtas sablīvēšanās	mehāniska zemsedzes bojāšana	biotopa traucējums	biotopa degradācija
Malu nostiprināšana	nav	erozijas mazināšanās	nav	erozijas mazināšanās	nav
Būvniecības troksnis	traucējoša ietekme uz faunu	nav raksturīgas	ūpja ligzdošanas traucējums	ligzdošanas vietu pamešana	nav
Cilvēku plūsma būvniecības laikā	lokāls vizuālais piesārņojums	gruntsūdeņu piesārņojums	vizuālais un gruntsūdeņu piesārņojums	nav	nav
Paredzētā darbība: celiņu ekspluatācija					
Cilvēku plūsma ekspluatācijas laikā	nav	zemsedzes bojājumi, aizsargājamo sugu traucējums	izmīdīšana vasaras sezonā	augu plūksšana	vizuālais un gruntsūdeņu piesārņojums
Teritorijas apgaismojums	ūpja ligzdošanas traucējums ziemā, pavasarī	gaismas piesārņojums	ūpja ligzdošanas traucējums	nav	nav
Teritorijas apskaņošana		nav		nav	nav

4.2.2. Kopējās rekomendācijas negatīvo ietekmju mazināšanai

Koku ciršana jāveic iespējami mazākos apjomos, vajadzības gadījumā pielāgojot un mainot celiņu plānojumu. Nav pieļaujama lielu, vecu koku izciršana.

Celiņu būvniecība jāveic, būvtehnikai pārvietojoties tikai pa paredzētajām trašu vietām. Komunikāciju ieguldīšanai jālieto beztranšeju tehnoloģija. Iespējami ierobežojama smagās būvtehnikas izmantošana, lai mazinātu spiedienu uz augsni un tās sablīvēšanos. Trašu malu nostiprināšanai ir pozitīva ietekme, tā mazinās arī jau šobrīd esošo zemsedzes mehānisko eroziju.

Zemsedzes bojājumu mazināšanai maksimāli jāierobežo cilvēku pārvietošanās ārpus celiņiem; vietās, kur tas neizbēgami nepieciešams, izbūvējamas vieglas dēļu laipas.

Biotopa/sugu aizsardzībai nepieciešama apmeklētāju informēšana (stendi), tai jābūt iekļautai trašu lietošanas noteikumos, paredzot sodus par aizsargājamo sugu traucēšanu. Nepieciešama trases personāla apmācība, lai varētu informēt apmeklētājus un arī fiksēt iespējamo viņu nodarīto kaitējumu.

Būvniecības troksnis var traucēt ūpja ligzdošanu, tāpēc būvniecības aktīvā fāze uzsākama pēc 30. jūnija.

Gruntsūdeņu piesārņojums var būt cilvēku plūsmas darbības rezultāts un ir bioloģiska rakstura. Būvniecības periodā jāiekārto pārvietojamās tualetes, bet ekspluatācijas laikā objektam nepieciešams izbūvēt stacionāras tualetes ar izolētām izsmelamām bedrēm. Attālākā perspektīvā paredzama lokālo bioloģisko NAI izbūve; tās ļautu uztvert tualesu un mazgāšanās (dušu) notekūdeņus un attīrīt tos līdz tādai pakāpei, ka tos var novadīt dabā.

Vizuālais piesārņojums arī ir cilvēku plūsmas darbības rezultāts; gan būvniecības, gan ekspluatācijas laikā jānodrošina efektīva un apmeklētājiem ērta atkritumu savākšanas un izvešanas sistēma, ieskaitot liela tilpuma grozus PET pudeļu savākšanai.

Teritorijas apgaismojums un apskaņojums ierobežojams laikposmā no februāra līdz jūnija beigām. Rekomendācijas apgaismojuma un apskaņojuma iekārtošanai skatīt 3.2.1. sadaļā „Paredzētās darbības apraksts”. Minētajā laika periodā (ūpja ligzdošana) ierobežojams apskaņošanas līmenis vai tā ir pavisam pārtraucama; par reālo skaņas līmeni vēlamā pārliecināties dabā, 500 – 600 m attālumā no Paredzētās darbības vietas, mikrolieguma teritorijā.

4.2. TERITORIJAS HIDROLOĢIJA

4.2.1. Paredzētās darbības ietekmju raksturs

Darbība/ alternatīva	Ietekmes				
	īslaicīgās	ilglaicīgās	tiešās	netiešās	sekundārās
Būvniecības procesi	iespējams gruntsūdeņu piesārņojums	infiltrācijas mazināšanās	nav	iespējams gruntsūdeņu piesārņojums	infiltrācijas mazināšanās
Ūdens ņemšana grāvī sniega apgādes sistēmas vajadzībām	nav	nav	nav	nav	nav
Ūdens ārēja pievadīšana sniega apgādes sistēmas vajadzībām	noteces palielināšanās pavasarī	gruntsūdens līmeņa celšanās, nenozīmīga	noteces palielināšanās	nav	nav
Teritorijas drenēšanas ūdeņu novadīšana	nav	nav	nav	nav	nav
Cilvēku plūsmas ekspluatācijas laikā	nav	iespējams gruntsūdeņu piesārņojums	nav	iespējams gruntsūdeņu piesārņojums	nav

4.2.2. Kopējās rekomendācijas negatīvo ietekmju mazināšanai

Visas minētās ietekmes Paredzētās darbības teritorijā nav vēlamas.

Iespējamo gruntsūdeņu piesārņojumu būvniecības laikā, kuras avots ir cilvēku uzturēšanās objektā, ir jānovērš, organizējot atkritumu savākšanu un ar pagaidu sanitārtehniskiem risinājumiem (pārvietojamās tualetes). Gruntsūdeņu tīrības nodrošināšanai ekspluatācijas periodā nepieciešams izbūvēt stacionāras tualetes ar izolētām izsmeļamām bedrēm, bet attālākā perspektīvā arī lokālās bioloģiskās NAI.

Infiltrācijas samazināšanās galvenie iemesli ir zemes virskārtas sablīvēšanās, pārvietojoties smagajai tehnikai, kā arī 21 tūkst. kvadrātmetru virsmas pārklāšana ar ierobežotas filtrācijas spējas segumu. Pirmo ietekmi var novērst, nepieļaujot tehnikas pārvietošanos paredzētās darbības teritorijā ārpus celiņu trasēm. Otrā ietekme ir principiāla, taču, ievērojot, ka tā skars nepilnus 14% Paredzētās darbības teritorijas, tā uzskatāma par nenozīmīgu.

Pievadot ūdeni sniega veidošanai no ārienes, nav vēlams veidot mākslīgā sniega segumu vairāk, nekā dabiskā ceļā tā apjoms ir vidēji sniegainā ziemā. Tādā gadījumā noteces pieaugums nebūs būtisks, salīdzinot ar caurmēra dabas apstākļu radīto, un aprobežosies tikai ar konkrēto sezonu.

4.3. CITI NOVĒRTĒJUMA ASPEKTI

4.3.1. Citu faktoru iespējamās ietekmes

Pie citu faktoru iespējamām ietekmēm, nosacīti var pieskaitīt cilvēku plūsmas pārorientēšanos uz Paredzētās darbības teritoriju no citām teritorijām, pirmkārt, no ūpja mikrolieguma. Šī, pēc rakstura pozitīvā ietekme var būt ar noteiktu sākotnējo „inerci” taču ilglaicīga rakstura; atzinumā (*Lebuss, 2015*) minēts, ka tas var arī veicināt ūpja atgriešanos ligzdošanas vietā.

4.3.2. Ietekmju prognozēšanas metodes

Galvenā prognozēšanas metode bija situācijas integrētā novērtējuma pētījums (*case study research*), kuru ievadīja dokumentu (tai skaitā agrāko novērojumu) studijas un novērojumi *in situ* (dabas vidē). Tiem sekoja situācijas un ietekmju izvērtēšana, balstoties uz zināšanām par biotopu un sugu bioloģiju (bioloģiskā daudzveidība) un gruntsūdeņu cirkulāciju labas infiltrācijas apstākļos.

Ņemot vērā salīdzinoši vienkāršo situāciju (Paredzētās darbības teritorijas izmēri un raksturs, ietekmju raksturs un iespējamā intensitāte), prognozēšanai nav izmantotas matemātiskās modelēšanas metodes.

4.4. PAREDZĒTĀS DARBĪBAS IEGUVUMA NOZĪMĪGUMA IZVĒRTĒJUMS

No Paredzētās darbības realizācijas ir paredzami skaidri ieguvumi sabiedrībai; pamatā tie ir tūlītēja sociāla rakstura; ekonomiskie ieguvumi ir vairāk vērtējami darbības otrajā plānā, un tiem vairāk ir ilgtermiņa raksturs.

Sociālie ieguvumi:

- novada un apkārtējo teritoriju sabiedrība iegūst organizētu, labiekārtotu vietu veselīgai atpūtai,
- sporta infrastruktūra, kuru iespējams izmantot gandrīz visa gada garumā un visdažādākā līmeņa sacensību rīkošanai,
- novada tēla un atpazīstamības sekmēšana ar Parka mārketinga palīdzību.

Ekonomiskie ieguvumi:

- pakāpeniska izdevumu atmaksāšanās no maksājumiem par iedzīvotāju un sportistu dalību organizētos pasākumos,
- maksājumi par infrastruktūras (labiekārtojuma, autostāvvietas) izmantošanu,
- apmeklētības pieaugums novadā kopumā, kas saistīts ar apmeklētāju izdevumiem ar parku tieši nesaistītos objektos.

Paredzētās darbības kopējā ietekme uz **dabas vērtībām** ir divējāda.

Pozitīvi:

- mazinās vai tiek pilnībā novērsta zemesedzes erozija izveidotajās trašu vietās,
- organizētas atkritumu savākšanas sistēmas darbības rezultātā mazinās vides vizuālais piesārņojums,
- Paredzētās darbības teritorija piesaistīs daļu cilvēku plūsmas, kas apmeklē mikroliegumu, tādējādi mazinot antropogēno slodzi uz pēdējo un padarot iespējamu ūpja atgriešanos ligzdošanas vietā mikroliegumā.

Negatīvi – vairāk kā riska faktori, nevis kā tieša iedarbība, reāli dabai nodarīti zaudējumi, ja būvniecība un ekspluatācija tiek veikta pareizi:

- trokšņu fona palielināšanās būvniecības laikā, kas var būt traucējums ūpja ligzdošanas vietai, ja darbība notiek sezonāli nepiemērotā laikā,
- ekspluatācijas trokšņu un apgaismojuma fona palielināšanās, kas var būt traucējums ūpja ligzdošanas vietai,
- īpaši aizsargājama biotopa zemesedzes apdraudējums ārpus trašu celiņu teritorijām,
- īpaši aizsargājama augu un kukaiņu sugu atradņu apdraudējums.

Nemot vērā iespējamo zaudējumu varbūtības raksturu un apstākli, ka ūpja mikroliegumā ligzdošanas vieta patlaban, iespējams, ir pamesta, dabai nodarītie zaudējumi finansiālā izteiksmē netiek aprēķināti. Paredzētās darbības pareizas veikšanas gadījumā dabai pozitīvo faktoru summa vismaz kompensē potenciālos negatīvos faktoros, bet nav izslēgts, ka ieguvumi ir pat lielāki, nekā zaudējumi. Tādējādi, uz sociālo un ekonomisko ieguvumu fona Paredzētās darbības veikšana ir ne tikai attaisnojama, bet pat veicināma, ievērojot pasākumus Paredzētās darbības negatīvo ietekmju mazināšanai (sīkāk 4.6. nodaļā).

4.5. KOPSAVILKUMS PAR PAREDZĒTĀS DARBĪBAS IETEKMĒM UZ VIDI UN TO NOVĒRTĒJUMA SLĒDZIENS

Paredzētā darbība var izsaukt kā negatīvas, tā pozitīvas ietekmes uz vidi.

No IVN viedokļa būtiskas ir negatīvās ietekmes:

- īpaši aizsargājama biotopa – sausieņu meži uz iekšzemes kāpām – kvalitātes samazināšanās,
- zemesdzies noārdīšana Paredzētās darbības teritorijā,
- īpaši aizsargājamo augu (gada staipekņi, *Lycopodium annotinum L.*) un kukaiņu (priekšu sveķotājkoksngrauzis, *Nothorina punctata*) sugu traucējumi, atradņu iznīcināšana,
- ūpja ligzdošanas traucēšana,
- gruntsūdeņu piesārņošana.

Organizējot Paredzētās darbības abus posmus (būvniecību un ekspluatāciju) atbilstoši vides aizsardzības prasībām, kas minētas zemāk, nelabvēlīgās ietekmes uz vidi ir iespējams ievērojami mazināt vai, virknei faktoru, tās novērst pilnībā.

Ievērojot arī iespējamās pozitīvās ietekmes uz vidi (cilvēku plūsmu pārorientēšanās projām no mikrolieguma, celiņu malu nostiprināšana), kā arī paredzētās darbības ievērojamo sociālo nozīmi un tās saskaņu ar likumdošanu un augstāka līmeņa un novada teritorijas attīstības plānošanas dokumentu nostādņām, ietekmes uz vidi novērtējums secina, ka **Paredzētā darbība ir pieļaujama un pēc dažiem tās aspektiem pat vēlama** ne tikai no sociālā, bet arī no dabas vides aizsardzības viedokļa. Tas izriet arī no resursu līdzsvarotas izmantošanas kā viena no ilgtspējīgas attīstības paradigmas pamatprincipiem, jo šai gadījumā dabai nodarītais neizbēgamais tiešais kaitējums ir salīdzinoši neliels (pārsvarā tam ir potenciāla riska faktora raksturs), taču sociālie ieguvumi – pietiekami lieli un neapstrīdami.

4.6. PASĀKUMI PAREDZĒTĀS DARBĪBAS NEGATĪVĀS IETEKMES MAZINĀŠANAI. VIDES MONITORINGS IETEKMĒTAJĀ TERITORIJĀ.

Paredzētās darbības negatīvo ietekmju mazināšanai nepieciešamie pasākumi:

a) būvniecības periodā:

- būvdarbu, kas saistīti ar paaugstinātu trokšņa līmeni, veikšana tikai periodā no 30.jūnija līdz būvniecības sezonas beigām, bet ne vēlāk, kā līdz 31.janvārim;
- stingrs aizliegums būvtehnikai pārvietoties ārpus izbūvējamo trašu celiņiem,
- būvniecības servisu un materiālu glabāšanas koncentrēšana teritorijā, kas nav pret to jutīga,
- komunikāciju (ūdens, elektroenerģija, apskaņošanas līnijas) izbūve, pēc iespējas izmantojot beztranšeju metodi;

b) ekspluatācijas periodā:

- apgaismošanas un apskaņošanas līdzekļu izvietojums un vēsums tā, lai to iedarbes būtu pavērstas projām no mikrolieguma teritorijas,
- pietiekams atkritumu urnu un konteineru skaits un optimāls izvietojums, plānota un savlaicīga atkritumu izvešana,

- lokālo attīrīšanas iekārtu izbūve tualešu un dušas notekūdeņiem,
- apskaņošanas skaņas līmeņa ierobežojums (tai skaitā, diferencēts zonējums) vai apskaņošanas aizliegums laika periodā no 1. februāra līdz 30. jūnijam,
- cilvēku plūsmas novirzīšana no mikrolieguma teritorijas uz Paredzētās darbības teritoriju (informācijas, mārketinga pasākumi),
- cilvēku informēšana par dabas vērtībām Paredzētās darbības un mikrolieguma teritorijās un parka apmeklētāju uzvedības noteikumi (stendi, bukleti), paredzot sodus par to pārkāpšanu,
- Parka ekspluatācijas personāla apmācība.

Vides monitorings nepieciešams kā paredzētās darbības, tā ūpja mikrolieguma teritorijā.

Slēpošanas sezonas laikā:

- veic parka apmeklētāju uzskaiti masu pasākumu laikā,
- novērtē apmeklētāju skaitu izejamo un citu dienu laikā,
- veic mākslīgā sniega veidošanai patērētā ūdens uzskaiti,
- ja iespējams, novērtē mikrolieguma teritorijas apmeklētāju (slēpotāju) skaitu laikā, kad organizēti pasākumi tur nenotiek.

Ritenbraukšanas sezonas laikā veic parka apmeklētāju uzskaiti masu pasākumu un sacensību laikā.

Pēc slēpošanas sezonas beigām novērtē:

- zemeszdes stāvokli Paredzētās darbības teritorijā, atsevišķu vērību veltot zemeszdes erozijai gar trases malām un ārpus trases;
- īpaši aizsargājamo augu un kukaiņu sugu atradņu stāvokli Paredzētās darbības teritorijā,
- ūpja darbības pēdas un ligzdošanas vietas stāvokli mikroliegumā,
- salīdzina informāciju ar iepriekšējo gadu novērtējumu rezultātiem.

Monitoringa atskaiti sagatavo pēc tam, kad pēc slēpošanas sezonas beigām izdarīti iepriekš minētie novērtējumi, un to iesniedz Carnikavas novada pašvaldības amatpersonai, kas ir atbildīga par vidi un tās pārvaldību novada teritorijā. Atskaiti gatavo kompetents speciālists vai arī attiecīgi apmācīta persona no trases pārvaldības vai pašvaldības personāla vidus.

4.7. ANALOGU PIEREDZES ĪSS IZVĒRTĒJUMS

Izvērtējot Paredzētās darbības iespējamās ietekmes, uzmanība tika pievērsta citu analogisku objektu izveides un ekspluatācijas pieredzei. Kā veidojamā parka visai precīzs analogs ir minams Jūlumae Sporta Centrs Igaunijā, Pērnavas apriņķī, 24 km no Pērnavas [8]. Šis objekts ir izvietots Tolkuses-Ranametsas purva un kāpu apvidū, netālu no jūras – daļēji priežu mežā kāpās, daļēji – purva teritorijā, kopā 2,5 km² platībā. Vietu raksturo izcila bioloģiskā daudzveidība (21 ķērpju suga u.c.); to vidū ir īpaši aizsargājamas sugas; vietai ir aizsardzības statuss – meža parks.

Objektā regulāri notiek dažāda veida un ranga sacīkstes (ziemā arī FIS līmeņa slēpošanas sacensības; vieta un pasākumi ir iekļauti Pasaules Veselības kalendārā (The World

Health Calendar). Teritorijā pieejama sporta inventārs noma, ēkas un telpas rekreācijas un higiēnas vajadzībām.

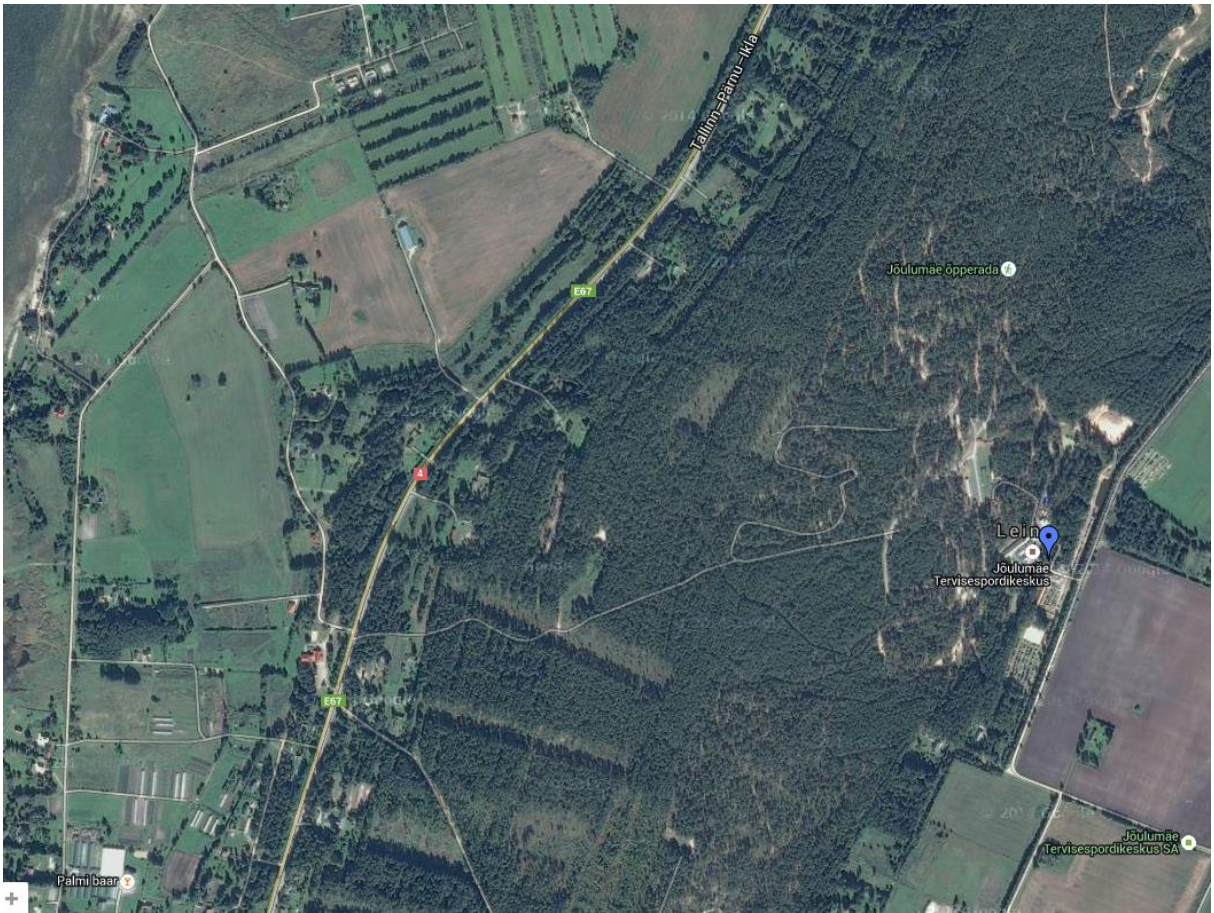
Sporta centra darbība šajā augstvērtīgas dabas teritorijā apliecina, ka šāda objekta pareizi veikta izbūve un ekspluatācija nevar nodarīt reālu kaitējumu dabas videi.

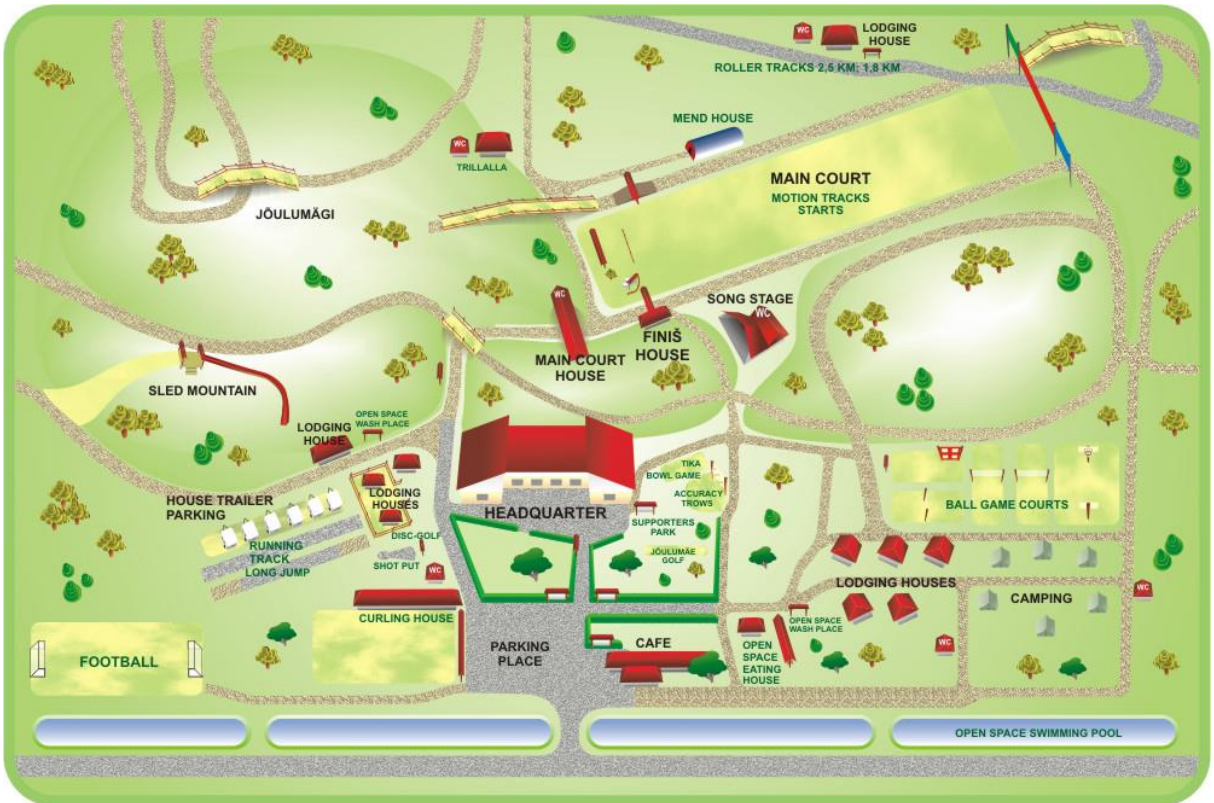
18.att. Celiņš ar cietu segumu Jŏulumae Sporta Centra teritorijā

19.att. Celiņš ar „dabisku” segumu un aizsargbarjerām Jŏulumae Sporta Centra teritorijā

20.att. Jõulumäe Sporta Centra izvietojums (attēla labajā pusē). Pa kreisi augšā jūra (no atzīmes vietas apmēram 1800 m).

21.att. Jõulumäe Sporta Centra shematiskais plāns. Redzama centra daudzveidīgā infrastruktūra.

IZMANTOTĀ LITERATŪRA

1. Dark Sky association (2015). *Simple Guidelines For Small Communities, Urban Neighborhoods, and Subdivisions*. <http://www.darksky.org/lighting-codes/simple-guidelines-to-lighting-regulations>; pēdējo reizi pārlūkots 2015. gada 9. jūlijā.
2. Grolle E. (2014). Sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta 2014. gada 16. jūnija atzinums Nr.27/14 par ruderaliem un meža biotopiem. 2014., 3. lpp.
3. Kalvāns A. (2014). Eksperta atzinums Nr. AK/2014/7 „Par plānotā sporta un atpūtas parka ietekmi uz ūpjā ligzdošanas vietu AS „Latvijas Valsts meži” Rietumvidzemes mežsaimniecības 408. kvartālu apgabala 248. kvartālā (zemes vienības Nr. 80520051292).”, 2. lpp.; pielikums 1. lpp.
4. Lebuss R. (2015) Eksperta atzinums (RL/063/08.07.2015) par atpūtas un sporta parka („Zibeņi” trases) ierīkošanu Carnikavas novadā, Carnikavā, nekustamajā īpašumā „Valsts mežs 8052”. 2015., 3. lpp; detalizētā daļa 5. lpp.
5. Lieplapa L. (2015). Atpūtas un sporta parka ierīkošanas Carnikavas novadā, Carnikavā, nekustamajā īpašumā „Valsts mežs 8052” iespējamās ietekmes uz teritorijas hidroloģiskā režīma izmaiņām novērtējums. 2015., 3. lpp.
6. Straupe I. (2015) Par iespējamās ietekmes uz vidi novērtējumu (īpaši aizsargājamām vaskulāro augu sugām un īpaši aizsargājamiem biotopiem) atpūtas un sporta parka ierīkošanai Carnikavas novadā, Carnikavā, nekustamā īpašuma „Valsts mežs 8052” (kadastra Nr.8052 005 1449; platība 22,6 ha) teritorijā. 2015., 7. lpp.
7. VVD (2014). Vides pārraudzības valsts biroja 2014. gada 3. decembra lēmums Nr. 523 „Par ietekmes uz vidi novērtējumu”. Rīga, 2014., 7. lpp.; pavadvēstule 1. lpp.
8. Jōulumāe Tervisespordikeskus. <http://www.joulumae.ee/index.php?id=1>

Izmantotās literatūras sarakstā nav iekļauti to normatīvo aktu un plānošanas dokumentu nosaukumi, kas analizēti ietekmes uz vidi novērtējuma teksta 1. un 2.nodaļā, jo šie nosaukumi jau ir doti attiecīgo sadaļu virsrakstos vai dokumenta izvērtējuma teksta sākumā.

PIELIKUMI

I. EKSPERTU ATZINUMI

1. Ornitoloģijas eksperta **Rolanda Lebusa** (DAP sert. nr.005) atzinums RL/063/08.07.2015 par atpūtas un sporta parka („Zibeņu” trases) ierīkošanu Carnikavas novadā, Carnikavā, nekustamajā īpašumā „Valsts mežs 8052”. 2015.07.8., 5. lpp (izvērstā daļa).
2. Vaskulāro augu, ķērpju, mežu un virsāju, purvu, zālāju, jūras piekrastes biotopu ekspertes **Ingas Straupes** (DAP sert. nr. 022) atzinums par iespējamās ietekmes uz vidi novērtējums (īpaši aizsargājamām vaskulāro augu sugām un īpaši aizsargājamiem biotopiem) atpūtas un sporta parka ierīkošanai Carnikavas novadā, Carnikavā, nekustamā īpašuma „Valsts mežs 8052” (kadastra Nr.8052 005 1449; platība 22,6 ha) teritorijā. 2015.07.13., 7. lpp.
3. Ekspertes **Līgas Lieplapas** atzinums „Atpūtas un sporta parka ierīkošanas Carnikavas novadā, Carnikavā, nekustamajā īpašumā „Valsts mežs 8052” iespējamās ietekmes uz teritorijas hidroloģiskā režīma izmaiņām novērtējums”. 2015.07.23., 3. lpp.

Ekspertu atzinumu kopijas tiek pievienotas atsevišķu dokumentu izdruku vai failu (elektroniskajai versijai) veidā.

II. SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBA

P2.1. Pārskats par sabiedrības līdzdalības pasākumiem

Sabiedrības līdzdalība Vides pārskata izstrādē notika saskaņā ar prasībām, ko nosaka 2015. gada 13. janvāra noteikumi Nr.18 „Kārtība, kādā novērtējama paredzētās darbības ietekme uz vidi, un akceptē paredzēto darbību”. Pēc Vides pārskata 1.redakcijas saņemšanas Carnikavas novada dome izsludināja sabiedrisko apspriešanu, kas notika no 2015. gada 8. septembra līdz 10. oktobrim. Paziņojums par sabiedrisko apspriešanu tika publicēts vietējā presē un novada mājaslapā (<http://carnikava.lv/attistiba/atputas-parks-pie-zibeniem>). 17. septembrī notika plānota sabiedriskās apspriešanas sapulce (dalībnieku saraksts pievienots), par kuru tika publicēta arī atsevišķa preses relīze

Paziņojums par ietekmes uz vidi novērtējuma atpūtas un sporta parka „Zibeņi” ierīkošanai ziņojuma sabiedrisko apspriešanu

Carnikavas novada dome informē par sabiedriskās apspriešanas uzsākšanu Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumam par Paredzēto darbību – sporta un atpūtas parka „Zibeņi” izveidošanu īpašuma „Valsts mežs 8052” (kadastra apzīmējuma Nr.8052 005 1449) teritorijā.

Paredzētās darbības ierosinātājs ir Carnikavas novada dome (Reģ.Nr. 90000028989), Stacijas ielā 5, Carnikavā, Carnikavas novadā, LV-2163, tālr.: 67993428. Ziņojums sagatavots saskaņā ar Vides pārraudzības valsts biroja 20.02.2015. programmas ietekme uz vidi novērtējuma atpūtas un sporta parka ierīkošanai Carnikavas novadā, Carnikavā, nekustamajā īpašumā „Valsts mežs 8052”.

Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma izstrādātājs ir SIA „Ķemers Business and Law Company”; ziņojums iesniegts Paredzētās darbības pieteicējam 31.07.2015.

Sabiedriskās apspriešanas laiks posms noteikts no 08.09.2015. līdz 12.10.2015.

Ar Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu un ekspertu atzinumiem var iepazīties:

- 1) SIA „Ķemers Business and Law Company” mājas lapā www.kblc.lv
- 2) Carnikavas novada mājaslapā adresē www.carnikava.lv sadaļā Attūstība,
- 3) Carnikavas novada domē, darba dienās no plkst. 8 līdz plkst. 16.30, Klientu apkalpošanas centrā. Stacijas ielā 5, Carnikavā.

Rakstiskus komentārus un priekšlikumus iespējams iesniegt Carnikavas novada domē augšminētajā adresē, kā arī Vides pārraudzības valsts birojā Rūpniecības ielā 23, Rīgā, LV-1045, tālr.: 67321173, e-pasts: vpvb@vpvb.gov.lv līdz 12.10.2015.

17.09.2015. plkst. 18.00 Carnikavas novada domē Stacijas ielā 5, Carnikavā alternatīvas aprūpes centra „Pīlādzis” telpās notiks sabiedriskās apspriedes sapulce, kurā būs iespējams uzdot jautājumus Paredzētās darbības ierosinātāja un novērtējuma ziņojuma izstrādātāja pārstāvjiem, kā arī ekspertiem, kas snieguši atzinumus par paredzētās darbības iespējamām ietekmēm uz vidi.

Informācijai: ziņojuma izstrādātāja projekta vadītājs Jānis Kauliņš 26820622, e-pasts: janis.kaulins@lu.lv un ierosinātāja pārstāvis Zintis Varts 20237346, e-pasts: zintis.varts@carnikava.lv

Paziņojums par sabiedriskās apspriešanas uzsākšanu

Paziņojums par sabiedrisko apspriešanu ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumam par atpūtas un sporta parka „Zibeņi” ierīkošanu

Carnikavas novada dome informē par sabiedriskās apspriešanas uzsākšanu ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumam par paredzēto darbību – sporta un atpūtas parka „Zibeņi” izveidošanu īpašuma „Valsts mežs 8052” (kadastra apzīmējuma Nr.8052 005 1449) teritorijā.

Paredzētās darbības ierosinātājs ir Carnikavas novada dome (Reģ. Nr. 90000028989), Stacijas ielā 5, Carnikavā, Carnikavas novadā, LV – 2163, tālr. 67993428. Ziņojums sagatavots saskaņā ar Vides pārraudzības valsts biroja 20.02.2015. programmas ietekme uz vidi novērtējuma atpūtas un sporta parka ierīkošanai Carnikavas novadā, Carnikavā, nekustamajā īpašumā „Valsts mežs 8052”.

Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma izstrādātājs ir SIA „Ķemers

Business and Law Company”; ziņojums iesniegts paredzētās darbības pieteicējam 31.07.2015.

Sabiedriskās apspriešanas laika posms noteikts no 08.09.2015. līdz 12.10.2015. Ar ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu un ekspertu atzinumiem var iepazīties:

- 1) SIA „Ķemers Business and Law Company” mājas lapā www.kblc.lv;
- 2) Carnikavas novada mājas lapā www.carnikava.lv sadaļā „Attīstība/ Aktīvās atpūtas parks pie Zibeņiem”;
- 3) Carnikavas novada domes Klientu apkalpošanas centrā, Stacijas ielā 5, Carnikavā darba dienās no plkst. 8.00 –16.30.

Rakstiskus komentārus un priekšlikumus iespējams iesniegt Carnikavas novada domē iepriekš minētajā adresē, kā arī Vides pārraudzības valsts biroja

(Rūpniecības ielā 23, Rīgā, LV – 1045, tālr. 67321173, e-pasts: vpvb@vpvb.gov.lv) līdz 12.10.2015.

17.09.2015. plkst. 18.00 Carnikavas novada domē, alternatīvās aprūpes centra „Pilādzis” telpās (Stacijas ielā 5, Carnikavā) notiks sabiedriskās apspriedes sapulce, kurā būs iespējams uzdot jautājumus paredzētās darbības ierosinātāja un novērtējuma ziņojuma izstrādātāja pārstāvjiem, kā arī ekspertiem, kuri snieguši atzinumus par paredzētās darbības iespējamām ietekmēm uz vidi.

Informācijai: ziņojuma izstrādātāja projekta vadītājs Jānis Kauliņš, tālr. 26820622, e-pasts: janis.kaulins@lu.lv un ierosinātāja pārstāvis Zintis Varts, tālr. 20237346, e-pasts: zintis.varts@carnikava.lv ♦

Carnikavas novada Būvvalde

Uzsāks publisko apspriešanu būvniecības iecerei par jātnieku sporta klubu „Akoti”

Būvniecības ieceres „Jauno jātnieku sporta klubs Akoti” vizualizācija

Būvvalde informē, ka drīzumā tiks uzsākta publiskās apspriešanas procedūra būvniecības iecerei „Jauno jātnieku sporta klubs Akoti”. Iesniedzējs (fiziska persona) ieceri paredz īpašumā „Lejnieki”, Carnikavā, Carnikavas novadā (zemes gabalā ar kadastra apzīmējumu 8052 004 0231).

Būvniecības ieceres iesniegumu Būvvalde saņēma šī gada 13. jūlijā, tas paredz sešām zemes gabalā esošajām ēkām mainīt lietošanas mērķi, izstrādāt dokumentāciju ūdens rezervuāra jaunbūvei un teritorijas labiekārtojumam, tai skaitā izveidot jāšanas un pastaigu laukumus, kūtsmēslu novietni. Ir paredzēta arī esošo betona žogu pārkrāso-

šana un jaunu risinājumu izstrādāšana atsevišķiem posmiem, kā arī atsevišķu koku zāģēšana (diametrā līdz 20 cm). Iesniegumā minēts, ka zemesgabalu un būves paredzēts pielāgot maksimums desmit zirgu turēšanai.

Izskatot būvniecības iesniegumu, 6. augustā tika pieņemts lēmums, ar kuru iesniedzējam uzdots veikt būves publisku apspriešanu.

Saskaņā ar spēkā esošo Carnikavas novada teritorijas plānojumu, zemesgabals, kurā paredzēta iecere, atrodas esošas un plānotas dzīvojamās apbūves tuvumā. Savukārt Būvniecības likums, kas stājies spēkā 2014. gada 1. oktobrī (14. pants) nosaka, ja bla-

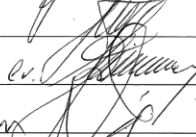

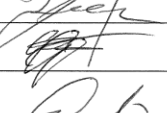
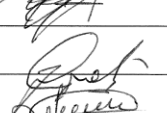
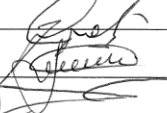

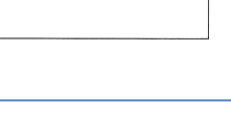
kus dzīvojamai vai publiskai apbūvei ir ierosināta tāda objekta būvniecība, kas var radīt būtisku ietekmi (smaku, troksni, vibrāciju vai cita veida piesārņojumu), bet kuram nav piemērots ietekmes uz vidi novērtējums, Būvvalde nodrošina būvniecības ieceres publisku apspriešanu un tikai pēc tam pieņem lēmumu par ierosinātā objekta būvniecības ieceri. Ierosinātajam līdz šī gada 11. septembrim Būvvaldē jāiesniedz dokumentācija, kas nepieciešama publiskās apspriešanas uzsākšanai, un pati procedūra jāuzsāk līdz 6. oktobrim. ♦

Carnikavas novada Būvvalde

Preses relīze par sabiedriskās apspriešanas sapulci

IVN novērtējuma atpūtas un sporta parka „Zībeņi” ierīkošanai sabiedriskās apspriešanas dalībnieku saraksts

2015.gada 17.septembrī.
Carnikavas novada domē alternatīvās aprūpes centrā „Pīlādzis”
(Stacijas iela 5, Carnikava, Carnikavas novads)

	Vārds Uzvārds	Tālrunis	E -pasts	Paraksts
1	Gunārs Deniss	29 154 170	gunars.deniss@carnikava.lv	
2	Līva Kozlova	29561366	kozlova2011@gmail.com	
3	Dainis Kozlovskis	29541054	kozlovskis.dainis@gmail.com	
4	Pjotrs Spakovs	29252804	PIOTRS SPAKOVS@CARNIKAVA.LV	
5	Dāiga Jurēniņa	29180607	daiga.jurēniņa@carnikava.lv	
6	Arta Deniss	29420453	arta.deniss@gmail.com	
7	Edīte Kumerle	29285297	edite.kumerle@kble.lv	
8	Elīna Gūzāre	28686372	elina.gusare@kble.lv	
9	Jānis Eduards Ozols	26796726	janiseda@inbox.lv	
10	Jānis Kauliņš	26820822	janis.kaulins@ce.lv	
11	ZINTIS VARTS	20237346	zintis.varts@carnikava.lv	
12				

1

Sabiedriskās apspriešanas sapulces dalībnieku saraksts

P2.2. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas rezultātu apkopojums un izvērtējums

Zemāk pievienoti sabiedriskās apspriešanas sapulces protokols un apspriešanas laikā saņemtie iesniegumi. Pievienoti arī sabiedriskās apspriešanas saņemtie 6 iesniegumi – 5 individuāli un viens ar kampaņas laikā savāktiem 19 parakstiem.

SABIEDRISKĀS APSPRIEŠANAS PROTOKOLS

Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumam par Paredzēto darbību – sporta un atpūtas parka „Zibeņi” izveidošanu īpašuma „Valsts mežs 8052” (kadastra apzīmējuma Nr.8052 005 1449) teritorijā

2015.gada 17.septembris

Sapulce sākās plkst.18.00.

Sapulcē piedalās:

Gunārs Dzenis
Ieva Kozlovska
Dainis Kozlovskis
Pjotrs Špakovs
Daiga Jurēvica
Arta Deniņa
Edīte Ķemere
Elīna Gusāre
Jānis Eduards Ozoliņš
Jānis Kauliņš
Zintis Varts

Sapulces vadītājs – Zintis Varts – Carnikavas novada Teritorijas plānotājs

Protokolē – Elīna Gusāre – SIA “Ķemers Business and Law Company” projektu vadītāja

Z. Varts atklāj sapulci un iepazīstina ar sapulces kārtību.

J.Kauliņa (ģeogrāfijas zinātņu doktors, izstrādes metodiskais vadītājs, Ietekmes uz vidi novērtējuma teksta (izņemot no citiem avotiem citētos tekstus) autors) **ziņojums**.

- Paredzētās darbības teritorija
- Sociālie un ekonomiskie ieguvumi no paredzētās darbības
- Pozitīvās ietekmes uz dabas vērtībām
- Dabas resursu apdraudējuma riski
- Negatīvo ietekmju mazināšanas pasākumi un prasības

Secinājumi:

❖ **Sociālie ieguvumi**

- Novada un apkārtnējo teritoriju sabiedrība iegūst organizētu, labiekārtotu vietu veselīgai atpūtai
- Sporta infrastruktūra, kuru iespējams izmantot gandrīz visa gada garumā un visdažādākā līmeņa sacensību rīkošanai
- Novada tēla un atpazīstamības sekmēšana ar parka mārketinga palīdzību

❖ **Ekonomiskie ieguvumi**

- Pakāpeniska izdevumu atmaksāšanās no maksājumiem par iedzīvotāju un sportistu dalību organizētos pasākumos

1

Sabiedriskās apspriešanas sapulces protokols. 1.lappuse

- Maksājumi par infrastruktūras (labiekārtojuma, autostāvvietas) izmantošanu
- Apmeklētības pieaugums novadā kopumā
- ❖ **Pozitīvās ietekmes uz dabas vērtībām**
 - Mazinās vai tiek pilnībā novērsta zemeszemes erozija izveidotajās trašu vietās
 - Organizētas atkritumu savākšanas sistēmas - darbības rezultātā mazinās vides vizuālais piesārņojums
 - Paredzētās darbības teritorija piesaistīs daļu cilvēku plūsmas, kas apmeklē mikroliegumu, tādējādi mazinot antropogēno slodzi, padarot iespējamu ūpja atgriešanos ligzdošanas vietā mikroliegumā
- ❖ **Dabas resursu apdraudējuma riski**
 - Trokšņu fona palielināšanās būvniecības laikā, kas var būt traucējums ūpja ligzdošanas vietai, ja darbība notiek sezonāli nepiemērotā laikā
 - Eksploatācijas trokšņu un apgaismojuma fona palielināšanās, kas var būt traucējums ūpja ligzdošanas vietai
 - Īpaši aizsargājama biotopa zemeszemes apdraudējums ārpus trašu celiņu teritorijām
 - Īpaši aizsargājama augu un kukaiņu sugu atradņu apdraudējums

Noslēdzot ziņojumu, klātesošie tiek aicināti sniegt komentārus un uzdot jautājumus.

Jānis Eduards Ozoliņš uzdod jautājumu par cieto zemes segumu, kā tas reāli izskatīsies dzīvē, un komentārs par asfalta nepieciešamību meža teritorijā.

Atbild Zintis Varts – cietie segumi var būt dažādi, pašreiz vēl nav konkrēti nolemts par viena noteikta seguma izmantošanu, jo tiks precizēts, izstrādājot par labiekārtojuma tehnisko projektu.

Arta Deniņa uzdod jautājumu par teritorijas lielumu, kas tiks noklāts ar cieto segumu.

Atbild Zintis Varts - Celiņu kopējais garums ir 5513 metri, no kuriem 5032 metri ir pamata trases, bet 481 metrs – savienojošie celiņi. Pamata celiņu platums ir 6,5 metri (4,5 m cietais segums un 1m nomales katrā pusē); savienojošie celiņi pieļaujami šaurāki, to kopējais platums varētu nepārsniegt 5 metrus. Izbūvējot celiņus, paredzēts noņemt grunts slāni ne vairāk kā 10 - 20 cm dziļumā.

Jānis Eduards Ozoliņš uzdod jautājumu **Zintim Vartam** par līgumu ar Latvijas valsts mežiem un apsaimniekotajām parka teritorijām.

Atbild Zintis Varts – Carnikavas novada dome kārtos šo jautājumu ar Latvijas valsts mežiem, lai iegūtu šo teritoriju savā rīcībā.

Arta Deniņa uzdod jautājumu par kāpām, kas ir parka teritorijā – vai vienkāršiem iedzīvotājiem būs iespēja pastaigāties parka teritorijā un baudīt mieru.

Atbild Zintis Varts – parka teritorija būs brīvi pieejama visiem apmeklētājiem.

2

Arta Deniņa komentē iebilstot par cilvēku pūļiem, kuri varētu rasties sporta sacensību rezultātā sporta parka teritorijā. Nevēlas orientēt visu tikai uz sportu.

Jānis Eduards Ozoliņš komentē par to, ka pētījums ir subjektīva analīze, vajadzētu meklēt alternatīvas teritorijas parka izbūvei, nemainīt zemsedzi parka teritorijā, meklēt lietas, kas aizturētu trases būvniecību un, vai Carnikavas novadam šāds sporta parks vispār ir nepieciešams.

Atbild Jānis Kauliņš - Alternatīvas projekta vietas izvēlei jau tika izskatītas pirms attiecīgā paredzētās darbības pieteikuma izstrādes. Jāievēro, ka organizēti pasākumi līdz 2012.gadam notika arī teritorijā, kur tagad ir izveidots ūpja mikroliegums Tādējādi šī paredzētā darbība tiek veidota alternatīva cilvēku plūsmu novirzīšanai no mikrolieguma teritorijas. Ir izskatītas arī citas varbūtējās alternatīvas, taču tās nebija pieņemamas, jo

- 1) daļa šādu zemju nebija pieejama paredzētās darbības vajadzībām,
- 2) citviet nav pieejama nepieciešamā tehniskā un transporta infrastruktūra (elektroenerģija, piekļuve),
- 3) citās teritorijās nebija pietiekama vēsturiski izveidojušos celiņu tīkla, kas parka izveidošanas nolūkos prasītu liela apjoma zemes darbus, bojājot līdz šim neskartu zemsedzi un veicot meža izciršanu.

Noslēdzot komentārus un jautājumus, Zintis Varts izdala aptaujas anketas, ar kurām var iepazīties arī novada mājas lapā, informē, ka līdz š.g. 12.oktobrim ir iespējams sniegt priekšlikumus un komentārus par sporta un atpūtas parka „Zibeņi” izveidošanu.

Zintis Varts informē klātesošos par procedūru pēc priekšlikumu iesniegšanas datuma.

Sēde slēgta plkst.18:40

Sēdes vadītājs Z.Varts

Protokolē E.Gusāre

Carnikavas novada domei
Stacijas iela 5,
Carnikava, LV – 2163

No ANDRIS VITOLS
Adrese: GARUPE
SENU IELA 49
E-pasts: VITOLREGAT@INBOX.LV
Tālrunis: 29213561

Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma atpūtas un sporta parka „Zībeņi” ierīkošanai ietvaros, komentāriem, atsauksmēm un priekšlikumiem

SACĪSĀ AR TO KA „PIEJŪRAS PARKA” NEVAR
IZVEIDOT AKTĪVO SPORTA BĀZI, LAI
SĀKĀRĒTU IKAPU ZONU! IR ATRASTA
LĒTI LABA VIETA VASARAS UN ZĪEMAS
SPORTA BĀSES UN TRASES IZVEIDEI
„ZĪBENU” MEŽĀ!

KĀ AKTĪVS DISTANCIU ĢĪEBOTĀJS UN
ORIENTĪERISTIS ATBALSTU „ZĪBENU”
SPORTA CENTRA IZBŪVI.

„ZĪBENU” TRASES ATBILST ĢĪARPTAUTĪSĪEM
NOSACĪJUMĪEM.

RTU ARHITEKTŪRAS FAKULTĀTES
STUDENTI IR IZSTRĀDĪJUŠI „ZĪBENU”
SPORTA KOMPLEKSA ĢĪĪCU PRŪJĒKTUĢ.

07.10.2015

Datums

Paraksts

Priekšlikumi un atsauksmes iesniedzamas līdz 2015.gada 12.oktobrim klientu apkalpošanas centrā,
Stacijas ielā 5, vai nosūtāmas pa e – pastu dome@carnikava.lv

Carnikavas novada domei
Stacijas iela 5,
Carnikava, LV – 2163

No Jāņa Inusa
Adrese: Carnikava
Bauņas - 7

E-pasts: _____
Tālrunis: 26583772

Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma atpūtas un sporta parka „Zibeni” ierīkošanai ietvaros, komentāriem, atsauksmēm un priekšlikumiem

Ilgu laiku darboju Carnikavā nodarbojoties ar sportu. Carnikavā ir daudz rīcību, braucēju, sūrēji un slēpotāju, kas ir atbilstoši dabai un līmenis saņemti. Dabā Carnikavā jau piemērota līmeņa trases, lai sagatavotos, tādām saņemtiem Zibeni trase jau ir šādi. Hu izmantota treniņiem, gan Carnikavā, gan citur. Sportisti šis, iespējams, novērtē ļoti pozitīvi. Šo vietu (Zibeni atpūtas un sporta parku) nepieciešams sākt ar sportu. Profesionāli izvērtē darbu apjomu (elektrota uguns apgādes, apgaismojums, mākslīgais sniegs, datubāzes serviss utt.) pilnībā atbalstīti.

6. oktobris 2015.

Datums

J. Inus.
Paraksts

Priekšlikumi un atsauksmes iesniedzamas līdz 2015.gada 12.oktobrim klientu apkalpošanas centrā, Stacijas ielā 5, vai nosūtāmas pa e – pastu dome@carnikava.lv

Carnikavas novada domei
Stacijas iela 5,
Carnikava, LV – 2163

No: Carnikavas novada iedzīvotāju grupa
Pārstāve: Arta Deniņa
Adrese: Dārznieku iela 3 – 8, Carnikava
E-pasts: arta.denina@gmail.com
Tālrunis: 29420453

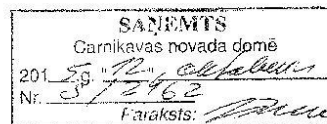
Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma atpūtas un sporta parka „Zibepi” ierīkošanai ietvaros, komentāriem, atsauksmēm un priekšlikumiem

Iepazīstoties ar IVN ziņojuma 1.redakciju (turpmāk tekstā – IVN), ko izstrādājis SIA “Ķemers Business and Law Company”, kā arī ekspertu Ingas Straupes (bioloģijas eksperte, jūras piekrastes biotopu eksperte) un Rolanda Lebusa (ornitoloģijas eksperts) atziniem, vēlamies sniegt šādus komentārus un vērst uzmanību uz sekojošiem aspektiem:

1. Atpūtas un sporta parka “zibepi” (turpmāk tekstā – Objekts) plānots Latvijas un Eiropas Savienības nozīmes biotopā 2180 *Mežainas piejūras kāpas*. Bioloģes atzinumā (5.lpp) norādīts, ka kokiem, kas aug minētajos biotopos, ir **augsta ekoloģiskā vērtība**. Bioloģes izteiktais vērtējums biotopa kvalitātei kā “vidēja” ir vērtējams kā subjektīvs viedoklis, jo dokumentā nav sniegti kvantitatīvi kritēriji, kas raksturotu augstu, vidēju un zemu biotopu kvalitāti.

2. Bioloģijas ekspertes atzinumā (6.lpp.) kā **apdraudošs faktors biotopam**, kurā plānots izveidot Objektu, starp tādiem faktoriem kā mežizstrāde norādīta arī **rekreācija**, tātad tieši darbības, kādas ir plānotas veikt, izveidojot sporta trases. Arī IVN autori 32.lpp. (skat. tabula 4.2.1.) parāda, ka **nolūkā izbūvēt objektā celņus veicamajai koku izciršanai un iedarbībai uz zemsedzi ir nelabvēlīga ietekme uz biotopa bioloģisko daudzveidību gan īstermiņā, gan ilgtermiņā, un sagaidāma biotopa degradācija, kāpu erozija, u.c. negatīvas ietekmes**. Papildus jānorāda, ka šajā tabulā nav aplūkota asfalta betona seguma ierīkošana un iztrūkst šī komponenta ietekmes analīze. Uzskatām, ka asfalta betona ierīkošana kā potenciāli nozīmīga negatīva ietekme ir pienācīgi jāizanalizē IVN un jāapskata alternatīvas asfalta betona segumam, ņemot vērā bioloģijas ekspertes atzinumā norādīto. Tajā (6.lpp) norādīts, ka “tai saglabātu biotopa bioloģiskās un ekoloģiskās vērtības, jāveido piemērotu un atbilstoši aprīkotu ceļu infrastruktūru, novēršot draudus un mazinot ietekmi uz biotopu”. Turklāt ir “**pieļaujama tikai dabiskas izcelsmes seguma uzklāšana**” (7.lpp.). Nedabiskas izcelsmes segums

1

secināms kā nepiemērots un neatbilstošs. Tātad arī **asfaltbetona seguma** izveidošana ir pretrunā ar bioloģes norādījumu un **kopumā nav pieļaujama**.

3. **Nepiekrītam** IVN 1. redakcijā (35.lpp.) ietvertajiem secinājumiem, kas iegūti, veicot paredzētās darbības ieguvuma nozīmīguma izvērtējumu. Tie ir nepilnīgi/nekorekti. **Nepieņemams** ir IVN autoru apgalvojums, ka “negatīvā ietekme vairāk ir kā riska faktori, nevis kā [...] reāli dabai nodarītie zaudējumi”, tātad saskaņā ar šo apgalvojumu, negatīvā ietekme ir tikai iedomāts risks. Tajā pašā laikā pašu autoru izstrādātā tabula (32.lpp.) norāda uz biotopa degradāciju, kāpu eroziju un citām negatīvām ietekmēm. Kā koku izciršana un asfaltbetona seguma izveidošana varētu nenodarīt reālu kaitējumu dabai?

4. Vēršam uzmanību uz to, ka **bioloģijas ekspertes izstrādātie priekšlikumi/norādījumi IVN ņemtā vērā daļēji/neprecīzi**:

Bioloģe savā atzinumā (6.lpp.) raksta, ka “programmā plānoto darbību ietvaros [...] **pieļaujama tikai atsevišķu koku izciršana**”. Tomēr IVN tikai daļēji ietver šo domu: 32.lpp. norādīts, ka “nav pieļaujama lielu, vecu koku izciršana” un ka “koku ciršana jāveic iespējami mazākos apjomos [...]”. Šāda teikuma redakcija **pieļauj** koku izciršanu (ar izņēmumu lielās, vecās priedes), kas ir pretrunā ar bioloģes teikto, proti, ka pieļaujama ir tikai **atsevišķu (tātad dažu) koku izciršana**. **Šī neatbilstība ir jānovērš IVN nākamajā redakcijā, precīzi atspoguļojot bioloģes atzinumā norādīto par koku izciršanu**. Turklāt uzskatām, ka ir lietderīgi noteikt kādus kvantitatīvus parametrus, piemēram, priedes stumbra diametru izmērus, kas ļautu biotopā augošās priedes klasificēt pēc bioloģiskā vecuma un dimensijas.

5. Aicinām IVN autorus izvairīties dokumentā ietvert subjektīvus vērtējumus. Piemēram, IVN 22.lpp. teikts, ka “biotopa kvalitāti samazina salīdzinoši lielā cilvēku saimnieciskās darbības klātbūtne – mežs daļēji izcirsts, ierīkoti ceļi”. Nav skaidrs, pret ko šī salīdzināšana tiek veikta.

Summējot augstāk minēto, aicinām:

1. Carnikavas novada domi izvērtēt alternatīvas trašu asfaltbetona seguma izveidošanai biotopā.
2. IVN autorus precizēt IVN redakciju, ņemot vērā augstāk izteiktos komentārus, jo īpaši uzmanību veltot **korektai** bioloģijas ekspertes atzinumā ietverto norādījumu atspoguļošanai attiecībā uz:

- dabiskas izcelsmes seguma uzklāšanu trasēs un
- koku izciršanu.

11.10.2015

Datums

1. Arta Deniņš Dzirnavu iela 3-8

2

2. Jānis Līdriņš, Carnikava „Jaunzemnieki” *atkl.*
3. Valdiņš & Līvīns, Carnikava „Jaunzemnieki” *atkl.*
4. Jāņa Puceneca Carnikava, Lāņu iela 4-9 *atkl.*
5. Gundega Mastina, Carnikava, Tulpiju 2-12 *atkl.*
6. Edgars Polikarovs, Carnikava, Tulpiju 7-6 *atkl.*
7. Inga Braudīne, Carnikava, Vīķu 38 *atkl.*
8. Kiste Inga, Carnikava, Krievu 10 *atkl.*
9. Jāņa Lūša, Carnikava, Ludvika Agarova 8 *atkl.*
10. Aleksis Lūša, Carnikava, L. Agarova 8 *atkl.*
11. Elīna Lūša, Carnikava, L. Agarova 8 *atkl.*
12. Inga Brūna Carnikava, Fūras iela 8-15 *atkl.*
13. Inga Alksna Carnikava, Fūras iela 8-16 *atkl.*
14. Erīks Mitenbergs, Carnikava, Fūras iela 8-16 *atkl.*
15. Ilmārs Braudīnis Carnikava, Fūras 8-17 *atkl.*
16. ERVINS LUKSTINS, CARNIKAVA, FŪRAS 10-13 *atkl.*
17. Inga Luksīne, Carnikava, Fūras 10-13 *atkl.*
18. Džeina Čerņa, Carnikava, M. Smilga 6 *atkl.*
19. Džeina Čerņa, Fiedu iela 26, Carnikava *atkl.*

**Carnikavas novada domei
Stacijas iela 5,
Carnikava, LV – 2163**

No: Gundega Ulme
Adrese: Graudu iela 18
Carnikava, LV-2163
E-pasts: gundegau@yahoo.com
Tālrunis:29186460

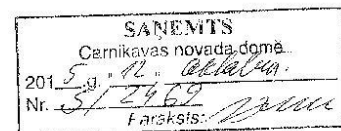
**Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma atpūtas un sporta parka „Zībeņi”
ierīkošanai ietvaros, komentāriem, atsauksmēm un priekšlikumiem**

Kā nūjošanas specialiste un nodarbību/ pasākumu organizatore atzinīgi novērtēju atpūtas un sporta parka “Zībeņi” ierīkošanu, jo labiekārtotas trases, takas ar marķējumiem, rada cilvēkiem drošību doties patstāvīgi mežā un regulāri plānot savas fiziskās aktivitātes. Kā trenere varu savu vest grupu neatkarīgi no marķējuma, taču ja vēlamies cilvēkus mudināt doties brīva dabā, izmantojot dabas resursus savas veselības nostiprināšanai regulāri, kā arī motivēt to darīt patstāvīgi, ir nepieciešama vieta, kas ir izveidota atbilstoši jaunākajiem standartiem. Parka ģeogrāfiskais izvietojums, pieejamība un ainava ir labvēlīga, kas rosina cilvēkus atgriezties vēl un vēl. Tāpat šāds dabas parks ir ieguvums jaunajiem vecākiem, kuri var doties ar saviem bērniem pastaigās un garākos pārgājienos, iepazīstot dabas daudzveidību.

12.10.2015.

Ulme

Paraksts

**Priekšlikumi un atsauksmes iesniedzamas līdz 2015.gada 12.oktobrim klientu apkalpošanas centrā,
Stacijas ielā 5, vai nosūtāmas pa e – pastu dome@carnikava.lv**

Piecos iesniegumos ir izteikts atbalsts Paredzētajai darbībai kā tādai, kas ir nepieciešama novada fiziski aktīvajiem cilvēkiem, uzsvērta tās nozīme iedzīvotāju veselības stiprināšanai.

Viens iesniegums ir ar iebilduma raksturu. Tajā ir izvirzītas sekojošas tēzes.

1. Eksperta-biologa atzinumam ir subjektīvs raksturs, jo nav paskaidrota, kas ir augsta, vidēja vai zema biotopa kvalitāte.

Komentārs. Šāds apgalvojums nav precīzs. Eksperta slēdzienā ir minēta vesela virkne faktoru, kas norāda uz to, ka biotops ir cilvēka ietekmēts, kā arī minēti tā vērtību pazeminošie faktori – zemesedzes erozija, invazīvo sugu klātbūtne u.c. Minētais neizslēdz atzinumā minēto faktu, ka daļai koku biotopā vai pat atsevišķiem fragmentiem var būt augsta ekoloģiskā vērtība; atzinums ir sniegts arī par biotopa stāvokli kopumā.

2. Rekreācijai ir nelabvēlīga ietekme uz konkrētā objekta biotopu.

Komentārs. Šis apgalvojums ir atrauts no ietekmes uz vidi novērtējuma konteksta un neatbilst patiesībai. Eksperta slēdzienā ir apgalvojums, ka rekreācija ir viens no biotopa „Mežainas piejūras kāpas” apdraudošiem faktoriem, tātad riska faktoriem, kas tikai nepareizas rīcības gadījumā var pārvērsties reālā kaitējumā. Šis apstāklis ir uzsvērts arī ietekmes uz vidi novērtējuma tekstā (34. lpp.).

3. Nepieciešams atsevišķi izvērtēt asfaltbetona seguma iekļāšanas ietekmi; nav pieļaujama „nedabisku” materiālu izmantošana.

Komentārs. IVN 30. lappusē ir norādīts, ka paredzēts izmantot speciālu asfaltbetona paveidu, kas neizdala vidē kaitīgas vielas. Var pieņemt, ka iesnieguma autori nav pazīstami ar šāda veida materiāliem; tanī ziņā viņiem ir taisnība, ka nav pieļaujama parastā asfaltbetona izmantošana, jo ekspluatācijas sākuma periodā no tā izdalās, un, kaut arī ierobežotā daudzumā, vidē nokļūst naftas produkti. Asfaltbetonā ar speciālu pildvielu un polimēra plastifikatoru naftas produktu izskalošanās ir pilnībā novērsta. Šeit arī jānorāda, ka parastā asfaltbetona izmantošana nevar notikt arī tehnoloģisku iemeslu dēļ, jo prasītu daudz biezākas apakškārtas sagatavošanu, kas tiešām nodarītu kaitējumu biotopam, kurā celiņu izbūve paredzēta. Zemes darbu apjoma palielināšanās ir arī ekonomiski neizdevīga. Iesniegumā minētais „nedabiskas izcelsmes” seguma jēdziens atzīstams par emocionālu izteiksmi. Trašu celiņiem viennozīmīgi ir nepieciešams segums, kas nebirst un nedeformējas, pretējā gadījumā nevar tikt novērsts kaitējums videi, kas tiek nodarīts patlaban, proti, zemesedzes mehāniskā erozija.

Jāievēro arī, ka nozīmīga daļa celiņu atrodas ārpus biotopa „Mežainas piejūras kāpas”, un uz šo daļu eksperta slēdziens par mākslīga, cieta seguma nepieļaujāmību nav attiecināms.

Ievērojot šo iebildumu pēc būtības, tālākajā plānošanas procesā ir paredzēts izskatīt:

- a) sezonāli uzstādāma seguma izmantošanas iespējas,
- b) iespējas neizmantojot mākslīgu, cietu segumu biotopa „Mežainas piejūras kāpas” teritorijā, veicot „dabiskā materiāla seguma” sablīvēšanu vai citu dabisku materiālu izmantošanu.

Informācija par to ir iekļauta novērtējuma tekstā Paredzētās darbības aprakstā. Nekādas ietekmju papildus izmaiņas, salīdzinot ar stacionāru segumu, šeit nav konstatējamās; vienīgais negatīvais moments varētu būt tīri estētiska rakstura, ja konkrētā teritorija tiek uzskatīta par tīru „dabas” atpūtas teritoriju, taču ar sporta un atpūtas parka konceptu šādam segumam pretrunu nav.

Atsevišķa ietekmju novērtēšana attiecībā uz asfaltbetona seguma ietekmi nav nepieciešama, jo minētā speciālā asfaltbetona izmantošanas aspekti jau ir iekļauti esošajā novērtējumā, bet „parastā” asfaltbetona, kas tiešām varētu radīt nelabvēlīgas papildus ietekmes, izmantošana vispār nav paredzēta.

4. Paredzētās darbības ietekmju novērtējums ir nekorekts un pretrunīgs.

Komentārs. Izklāstītie iebildumi ir emocionāla rakstura un nesatur izpratni par to, ko nozīmē jēdziens „riskā faktors”. Kā jau iepriekš paskaidrots, riska faktors norāda uz seku varbūtēju iestāšanos tad, ja netiek ievēroti kādi nosacījumi. Nepieciešamie nosacījumi, lai riskus (kopsavilkums 4.5.sadaļā) samazinātu līdz saprātīgam minimumam vai pat pilnībā novērstu, ir izklāstīti 4.6.sadaļā. Tā, piemēram, jebkura koku ciršana ne vienmēr nozīmēs reālu kaitējumu dabas videi (pretējs apgalvojums ir emocionāla rakstura), tai skaitā arī konkrētajam biotopam – skatīt, piemēram, būvniecības darbu etapa aprakstu 29.lpp., kur ir skaidri norādīts, kādus kokus cirst ir pieļaujams un kādus – nē. Detalizēta **konkrētu** koku ciršanas saskaņošana notiek, saskaņojot būvprojektu dabas aizsardzības institūcijā; šai procesā būtu iespējams izslēgt kļūdas, kas varētu novest pie biotopa vērtības tālākas samazināšanās un ekoloģiski vērtīgu koku zaudēšanas.

5. Neprecīzi un tikai daļēji ņemti vērā bioloģijas eksperta ieteikumi

Skatīt iepriekšējo komentāru.

6. Izvairīties ietvert ziņojumā subjektīvus vērtējumus

Komentārs. Vismaz attiecībā uz citēto vērtējumu šis apgalvojums nav korekts. Meža daļēja izciršana, ceļu esamība ir salīdzinoši liela cilvēka saimnieciskās darbības klātbūtne, piemēram, ar neskartu biotopu Slīteres nacionālā parka meža masīvā vai pat netālaļā Piejūras dabas parkā.

Kopsavilkums

Attiecībā uz alternatīvu izvērtējumu asfaltbetona seguma iekļāšanai, Paredzētās darbības aprakstā ir pievienota šādu alternatīvu esamība. Bioloģijas ekspertes atzinumā sniegtie norādījumi attiecas vienīgi uz biotopa „Mežainas piejūras kāpas” teritoriju, tāpēc cieta, mākslīga stacionāra seguma izmantošanas ierobežojumam ārpus šī biotopa nav pamata.

Alternatīvas Parka izvietojumam citā teritorijā nav izskatītas, jo:

1. tas ir veikts jau pirms IVN procedūras uzsākšanas, konstatējot, ka novada teritorijā nav citas vietas, kur būtu reāli izvietot šāda veida aktivitātes,
2. Paredzētās darbības vietā jau notiek gan organizētas, gan stihiskas aktivitātes (pēdējās nav praktiski ierobežojamas ar aizliegumiem u.tml. rīcībām, jo tam trūkst likumiska pamata),
3. apgalvojums/prasība izvērtēt paredzētās darbības principiālo vajadzību novada teritorijā uzskatāma par pilnīgu situācijas neizprašanu; šo vajadzību nosaka iedzīvotāji ar savām ikdienas aktivitātēm.